DARBININKAS

Vol. LXXVII, Nr. 31
Rugpjūčio - August 14, 1992 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Vasaros olimpiniai žaidimai Barcelonoje, užtrukę 16 dienų, iškilmingai uždaryti rugpjūčio 9 d. naktį. Jie įeina istorijon kaip "Taikos ir apsijungimo" žaidimai, nes juose dalyvavo žymiai daugiau šalių, nei tai būdavo lig šiol. Pirmą sykį po daugiau kaip 50 metų juose varžėsi nepriklausomų Baltijos valstybių sportininkai, taip pat pirmą sykį nuo 1960 m. dalyvavo Pietų Afrikos atletai. Vokietijos atletai varžėsi po viena vėliava, o ne kaip anksčiau, Rytų ir Vakarų Vokietijos vardais. Sekantys žaidimai įvyks 1996 m. Atlantoje, JAV. Apie Lietuvos sportininkų dalyvavimą Barcelonoje "Darbininke" bus rašoma vėliau.

Nigerijos vadovas Abiola suintensyvino savo senokai pradėtą akciją už tai, kad Europos, Amerikos ir Vidurinių Rytų tautos kompensuotų Afrikos kontinento žmonėms už nuostolius, padarytus vergų prekyboje. Precedentus jis randa Vokietijos veiksmuose, atlyginant už nacių skriaudas žydams ir JT rezoliucijose, reikalaujančiose, kad Irakas mokėtų Kuveitui.

Kongo marksistas generolas Dennis Sassou-Nguesso savo šalį (Kongo-Brazaville) valdęs diktatoriškai nuo 1979 m., pastarųjų savaičių rinkimuose pralaimėjo prieš savo oponentus Lissouba ir Kolelas. Liepos 16 d. vyks antras rinkimų rundas, kuriame rungsis generolo oponentai.

Šunų ir kačių maistas, naudojamas Vakarų šalyse, yra daug sveikesnis negu daviniai, skirti įvairiems pabėgėliams. Rugpjūčio 8 d. šie tyrimų rezultatai paskelbti britų "Lancet" medicinos žurnale Londone. Šunų ir kačių maiste esama daugiau vitaminų ir geležies.

JAV ir Izraelio santykiai pagerėjo atėjus naujam premjerui Icakui Rabinui, kuris, priešingai negu buvęs premjeras Šamir, pakeitė savo politiką dėl naujokynų statymo arabų žemėse — Vakariniame krante ir Gazoje. Šios savaitės pradžioje premjeras Rabin lankėsi prez. Bush vasarvietėje, kur abipusiai išsiaiškinti bendri reikalai ir susitarta dėl $10 bilijonų paskolos Izraeliui.

JAU PRADĖJO DARBĄ KETVIRTASIS LIETUVOS MINISTRŲ KABINETAS

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos patvirtintasis naujas (ketvirtasis) Lietuvos Respublikos vyriausybės kabinetas jau žengia į trečiąją savo darbo savaitę. Jį Parlamentas liepos 23 d. priėmė be pakeitimų, taip, kaip jį pristatė Aleksandras Algirdas Abišala. Nors ir buvo kalbų prieš, bet niekas nedrįso stoti skersai kelio naujai atėjusiam premjerui.

Be premjero, kabinete yra nauji keturi ministrai. Kiti liko tie patys. Iš buvusio premjero Gedimino Vagnoriaus kabineto Abišala nepasikvietė nė vieno ministro. Buvęs vicepremjeras Vytautas Pakalniškis tik laikinai, gal porą savaičių, eina teisingumo ministro pareigas. Taip pat laikinai patvirtinti prekybos ir materialinių išteklių ministru V. Židonis, A. Dobravolskis — socialinės apsaugos, buvęs E. Kunevičienės pavaduotojas — finansų ministro pareigoms.

Pagal tai, ką premjeras Abišala pasirinko į naujuosius ministrus, kalbama, kad iš vyriausybės mėginama išguiti nekompetenciją, nors kai kas abejoja ir paties premjero kompetencija, kad ir pripažįstant jam organizatoriaus talentą bei sugebėjimus vesti politinį žaidimą.

Valdžia, kurioje anksčiau didžiumą sudarė mokslų kandidatai, papildyta dviem Mokslų akademijos nariais korespondentais. Tai ryšių ir informacijos ministras Gintautas Žintelis bei ministras be portfelio — mokslo, studijų ir technologijų reikalams — Leonas Kadžiulis.

Dabartinis premjeras Abišala yra gimęs 1955 m. Komijos ASSR, politinių kalinių šeimoje. Jo tėvai tuoj po karo buvo ištremti iš Kauno. 1956 m. su jais sugrįžo į Lietuvą. 1978 m. baigė Vilniaus universitete fizikos mokslus, dirbo Kauno politechnikos institute ir kitur, yra fizikos ir matematikos mokslų kandidatas, keleto išradimų autorius. 1990 m. išrinktas Aukščiausiosios Tarybos deputatu. Sąjūdžio narys. Lietuvos valstybinės derybų su Rusija delegacijos narys. Dirbo AT švietimo, mokslo ir kultūros komisijoje. 1991 m. buvo paskirtas ministru be porfelio.

Vicepremjeras Bronislovas Lubys, gimęs 1938 m. Plungėje. 1963 m. baigė Kauno politechnikos institutą ir pradėjo dirbti Jonavos azotinių trąšų gamykloje. Buvo cecho viršininkas, vyriausiasis inžinierius, nuo 1986 m. "Azoto" valstybinės įmonės generalinis direktorius. Chemijos mokslų kandidatas. Dėstė Kauno politechnikos institute, nuo 1989 m. docentas. 1990 m. išrinktas Aukščiausiosios Tarybos deputatu Jonavos rajone.

Ryšių ir informatikos ministras Gintautas Žintelis yra gimęs 1943 m. Vilniuje. 1965 m. baigė Kauno politechnikos institutą. Dirbo šio instituto inžineriumi, vėliau dėstytoju. Pastaruoju metu — Kauno technologijos universiteto Kompiuterių katedros vedėjas. Technikos mokslų daktaras, profesorius. Nuo 1990 m. Lietuvos mokslų akademijos narys korespondentas.

Ministras be portfelio Leonas Kadžiulis gimė 1926 m. Vėželių kaime (Kupiškio raj.). 1950 m. baigė Lietuvos žemės ūkio akademiją. 1950-1956 m. dirbo Dotnuvos bandymų stotyje moksliniu bendradarbiu. Daugiau kaip 30 m. — Lietuvos žemdirbystės instituto skyriaus vedėjas, vyriausiasis mokslinis bendradarbis. Žemės ūkio mokslų daktaras, profesorius. Nuo 1985 m. — Lietuvos mokslo akademijos narys korespondentas.

Ministras be portfelio savivaldybių reikalams Stasys Kropas yra gimęs 1953 m. Tumagalio kaime (Panevėžio raj.). 1977 m. baigė Vilniaus universitetą. 1977-1990 m. buvo šio universiteto Finansų ir kredito katedros dėstytojas, docentas. Nuo 1990 m. Aukščiausiosios Tarybos deputatas, Savivaldybių komisijos pirmininkas. Ekonomikos mokslų kandidatas.

Paskyrus jį ministru, apriboti jo deputatiniai įgaliojimai. Anksčiau jis Parlamente užsimojęs Lietuvoje įdiegti naują administracinį teritorinį paskirstymą.

Dabar Lietuvoje tuos keturis ministrus kai kurie žmonės vadina "keturiais naujais karaliais" senojoje kortų kaladėje.

Nors ir aišku, jog naujoji vyriausybė neilgai gyvuos, nes spalio 25 d. įvyksiantys nauji rinkimai į Parlamentą neabejotinai atneš vienokių ar kitokių pakeitimų, naujoji valdžia ėmėsi darbo tuojau pat. Liepos 29 d. įvykusiame pirmajame posėdyje jau svarstė ir nutarė statyti naftos terminalą tarp I ir II Melnragių, nutarė pateikti Parlamentui ratifikuoti Lietuvos ir Rusijos 80-ies straipsnių sutartį dėl teisinės pa-

(nukelta į 2 psl.)

Naujasis PLB pirmininkas Bronius Nainys Vilniuje. Nuotr. Algimanto Žižiūno

TVIRTAI SAKAU: PASAULIO BENDRUOMENĖS REIKIA

Naujasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Bronius Nainys pasisako aktualiaisiais klausimais

Viešėdamas Lietuvoje, Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkas Bronius Nainys plačiai stebėjo jos gyvenimą, lankėsi įvairiuose renginiuose, valandų valandas praleido Aukščiausiosios Tarybos rūmuose, stebėdamas, kaip gimsta demokratija.

"Lietuvos aidas" liepos 18 d. atspausdintame savo korespondentės Onos Balčiūnienės pasikalbėjime supažindino skaitytojus su Broniaus Nainio mintimis daugeliu klausimų. Jie įdomūs ne tik Lietuvos gyventojams, bet ir išeivijos lietuviams, kuriems dabar jisai vadovaus ateinančiuosius ketverius metus.

Pradžioje papasakojęs apie save ir apie savo darbą Amerikoje, jis šitaip atsakė į tokį laikraštininkės klausimą: **Likote lietuviais, Lietuva laisva — kas dabar Jūsų veiklos planuose? Apie ką kalbėjote neseniai vykusiame VIII PLB seime Lemonte?**

Pirmiausia visi jaudindamiesi kalbėjome apie taip lauktą, bet netikėtai greitai atgautą Nepriklausomybę. Gerai, kad to siekė visa Lietuva, kad buvote tam pasirengę, antraip — kažin ar šiandien vėl nebūtumėte kitaip besivadinančioje "darnioje tautų šeimoje".

Lietuvos nepriklausomybė keičia ne tik jūsų, bet ir išeivijos gyvenimą, kelia naujus uždavinius.

Nors kai kas ir sakė, kad dabartinėmis sąlygomis Pasaulio bendruomenės gal jau nebereikia, bet aš, ir toliau keldamas sau pagrindinį tikslą — mes buvome lietuviai, mes esame lietuviai, mes turimne ir išlikti lietuviais, tvirtai sakau: reikia. Juo labiau kad mūsų bendruomenė, iki Nepriklausomybės atgavimo jungusi 19 šalių, dabar jau 25 kraštuose turi jungtis. Atsišaukė tautiečių grupės iš Estijos, Latvijos, Moldovos ir ypač brangi Sibiro lietuvių bendruomenė. Taigi turime dar tvirčiau burtis, padėti vieni kitiems.

Pančiai, kaustę Lietuvą penkiasdešimt metų, nukrito, suiro geležinė uždanga, skyrusi mus nuo pasaulio, ir išeivija iš visų kraštų skuba gimtojon žemėn. Ar Jūs čia jaučiatės namuose ir tarp savų, ar Jums suprantamas mūsų gyvenimas.

Nors mes ir tie patys lietuviai, iš to paties kamieno išaugusios šakos, tačiau per šitiek metų kitokio lietaus plautos, kitokių vėjų gairintos ir audrų laužytos, kitokiu deguonim kvėpavusios, ne visados linguojam pagal tą patį taktą, pagal kurį žengė Lietuvos dainuojanti revoliucija, o ypač dabar, kai praėjo tie romantiški pakilimo laikai.

Gimtinės takais pradėję vėl vaikščioti, pamatėme, kad,

(nukelta į 2 psl.)

Danijos karalienė Margret II, lydima Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio, Antakalnio kapinių pagrindiniu taku liepos 31 d. popietę žygiuoja prie Sausio 13-osios ir Medininkų didvyrių kapų, prie kurių jį padėjo vainiką. Už Landsbergio matyti karalienės vyras princas Henrikas. Tako pakraščiais išsirikiavusieji vilniečiai širdingai sveikina aukštuosius svečius. Nuotr. Algimanto Žižiūno

Naujasis Lietuvos vyriausybės premjeras Aleksandras Abišala, kurio kandidatūrą patvirtino Aukščiausioji Taryba savo posėdyje liepos 23 d., su ovacijomis ir gėlėmis sutinkamas prie parlamento rūmų. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

KAI LIETUVOJE VIEŠĖJO DANIJOS KARALIENĖ

Nuo to laiko, kai Lietuva paskelbė atstatanti savo nepriklausomybę ir tapo priimta į Jungtines Tautas ir daugelį kitų tarptautinių organizacijų, sostinėje Vilniuje lankosi užsienio svečiai beveik kasdien. Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis didelę savo laiko dalį praleidžia priiminėdamas užsienio valstybių diplomatų skiriamuosius raštus ar susitikinėdamas su kitais aukštais svečiais.

Sostinės gyventojams tad nebuvo nuostabu matyti kokią nors automobilių koloną, lydimą motociklininkų viena ar kita kryptimi. Vienas žurnalistas sykį ir rašė: "Gal nustebtume, jei atvyktų koks karalius ar karalienė".

Karalienė tikrai atvyko

Na, ir taip tikrai atsitiko. Liepos 31 d. atvyko į Vilnių Danijos karalienė. Ji tikrai sudomino vilniečius ne tiek neeiliniu dėmesiu, skirtu jai TV, radijo ir spaudos laidose, bet ir tuo, kad gatvės, kuriomis pravažiuodavo ar turėjo pravažiuoti karalienė, buvo užblokuotos. Ten prie policijos sargybų prasidėdavo ilgos voros automobilių bei autobusų.

Vėliau paaiškėjo, kad šių atsargos priemonių imtasi nuo to, kai šių metų pradžioje vienas taksi vairuotojas, neatsargiai važiuodamas, pateko į amerikiečių svečių automobilių vorą, ir įvyko avarija, kurioje tapo sužeistas tuo metu Lietuvoje

(nukelta į 4 psl.)

Pirmieji Lietuvos karo jūrininkai 1992 m. liepos 4 d. prie naujai pašventintų karo laivų Klaipėdoje. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

AR ATSILAIKYS JELCINAS?

Tik prieš du mėnesius Rusijos prezidentas Boris Jelcin susitikime su JAV prezidentu Bush pažadėjo visiškai rekonstruoti Rusijos totalitarinę ekonomiką ir paruošti ją Vakarų pagalbai. Tačiau šiandien Rusijos prezidentas negali vykdyti savo pažadų. Oponentai smarkiai puolė jo reformų planą tiek parlamente, tiek ir jo paties vyriausybėje.

Vis daugiau pinigų cirkuliuoja Rusijos rinkoje, infliacija gresia peraugti į hiperinfliaciją. Silpnos valstybinės įmonės, turinčios didžiules skolas, dabar kvėpuoja tik papildomų kreditų injekcijų dėka. Jų išleidžiama produkcija yra pasenusi ir nevartotina. Piliečių mokami valstybiniai mokesčiai buvo sumažinti ir tai dar labiau padidino milžinišką Rusijos biudžeto deficitą. Net Rusijos naujasis bankų viršininkas stojo į Jelcino oponentų gretas. Vėliau, jau liepos mėnesį, Viktor Geraščenko pavadino Jelcino reformų planą "keliančiu chaosą" ir aštriai kritikavo vyriausybės planą greitai privatizuoti nekilnojamą turtą.

Dabar gali įvykti Jelcino pozicijos pasikeitimas 180 laipsnių, kas ryškiai susilpnins jo jėgas prieš opoziciją. Naujas pažiūras pateikė ir viceprezidentas Aleksandras Ruckojus. Jis skelbia lėtesnę ekonominę reformą. Šiandieną jis jau yra pavijęs prezidentą Jelciną savo populiarumu. Bandydamas susigrąžinti politinę iniciatyvą, Jelcin praeitą savaitę reikalavo naujos Rusijos konstitucijos, kurioje būtų labai išplėstos prezidento teisės.

Jelcino reputacija, kaip geriausios reformų vilties, galbūt ir išblėso, bet jo rėmėjai Vakaruose įrodinėja, kad jis privalo laimėti savo reformų programą. Tai yra pagrindinė priežastis, kodėl tikimasi netrukus patvirtinti pagalbos suteikimą Rusijai JAV Kongrese, Tarptautiniame Valiutos Fonde ir Pasauliniame Banke (Toji pagalba jau paskirta. Red.) Tačiau politinės jėgos, išsirikiavusios prieš Jelciną, gali pasirodyti per stiprios, kad jis nugalėtų, net jeigu jis to ir labai norėtų.

Pagal "Newsweek"
paruošė A. J.

TVIRTAI SAKAU: PASAULIO BENDRUOMENĖS REIKIA

(atkelta iš 1 psl.)

būdami tie patys, esame nebe tokie patys. Nevienodai suprantame demokratiją, skiriamės ir buitinio gyvenimo kūrimo filosofija, pažiūromis į darbą ir jo rezultatą. Skirtingai suprantame ir įvairias, ypač ekonomines organizacines sąrangas, Lietuvos žmonių ir ne Tėvynėje gyvenančių tautiečių bendravimo normas. Visa tai rodo, kad esame nutolę vieni nuo kitų, kad reikia glaudžiau bendrauti.

Gal tam padės Vilniuje steigiama Pasaulio lietuvių bendruomenės būstinė?

Taip, labai tikimės abipusės informacijos, abipusių kultūros, mokslo, švietimo ir ekonominių ryšių. Kiek išgalėdami ir toliau padėsime Lietuvai, taip pat tikimės ir iš jūsų didesnio impulso gal kiek nusilpusiam išeivijos tautiškumui gaivinti.

Per būstinę derindami abipusius saryšius, ateityje turėtume išvengti atsitiktinių, kai kada ir lietuvio garbę užsienyje žeminančių "turistų". Nedori kai kurių atvykėlių poelgiai mus tiesiog stulbina. Išlikime orūs pasaulio akyse.

Gal įvertintumėte mūsų dabartinę padėtį, kai iki Seimo rinkimų likus suskaičiuotoms savaitėms Aukščiausiosios Tarybos kairioji dauguma kažkodėl ryžosi pakeisti Vyriausybę (premjerą?)

Nemanau, kad mums derėtų per daug kištis į tuos reikalus, nes šitiek metų nebuvę kartu gal ir kai kurių politinių niuansų nejaučiame, tačiau šiuo atveju kažin ar išmintingai pasielgta. Po trijų mėnesių vėl keisti Vyriausybę? — tikrai sunku suprasti.

O kaip Jūs numatytumėte būsimus rinkimus į Seimą?

Turėčiau pastebėti, kad pats rinkimų įstatymas nėra pakankamai apgalvotas — daugybė partijų, politizuotų grupių, grupuočių, norinčių atstovauti, vėl sudarys margą, mišrų, kaip ir dabar tarpusavyje besiginčijantį Seimą. Man atrodo, kad jau ir nuo šio Parlamento diskusijų visi pavargo, o jeigu taip tęsis dar keletą metų...

Bet ką daryti, jeigu toks netobulas įstatymas jau priimtas?

Nieko baisaus. Lemiamą žodį tars rinkėjai. Žinoma, jeigu jie nebus pasyvūs ir abejingi Lietuvos likimui.

Šiuo atveju, manyčiau, reikia daugiau pasikliauti asmenimis, kurie savo veikla jau įrodė, ko verti, o ne pretenduojančiomis į valdžią partijomis. Juo labiau kad ir jų politinės, ekonominės ir krašto valdymo programos dar nėra žinomos.

Ar nemanote, kad iš Lietuvos gali plūstelėti nauja emigrantų banga? Ką Jūs, išeivijos senbuviai, apie tai pasakytumėte?

Lietuviai turi gyventi Lietuvoje. Žinokite viena, kad mes, gal ir sočiau materialiai gyvendami, bet širdimi visada alkstame Tėvynės, nes ten jaučiamės svetimtaučiai, svetimšaliai. Aš pats, nors jau 45-erius metus gyvenu Amerikoje, bet niekada nei pritapsiu, nei sutapsiu su ja. Ten, svetimame krašte, tik fizinis mano buvimas, o visos mintys, visa mano veikla ir idėjos — čia, Lietuvoje. Žinokite, besirengiantys į turtingus kraštus skinti aukso obuolių, — kol juos pasieksite ir nuskinsite, reikės nuryti ir daug kartumo. Niekas ir niekur atvykėlių nelaukia išskėstomis rankomis. Geriau iš visų jėgų ir proto galių dirbkite čia — susikursite gyvenimą savo namuose. Negi juos paliktumėtes ateiviams?

Bronius Nainys, neseniai PLB Seime išrinktas pirmininku jau antrukart. Pirmai kadencijai jis buvo išrinktas 1973-1978 metais. Jis laikraštininkei pareiškė, kad Amerikos lietuvių niekada neapleido mintis, jog Lietuva bus!

"Todėl, jis sako, būrėmės, telkėmės apie savo bažnyčias, religines bendrijas. Senoji emigrantų karta buvo labai patriotiška, padėjo ir mums nenutautėti. Atskiruose kraštuose susibūrusios bendrijos jungėsi į Pasaulinę lietuvių bendruomenę. Siekėme dviejų pagrindinių uždavinių: lietuvybės išlaikymo emigracijoje ir Lietuvos išlaisvinimo. Įsitraukęs į šią veiklą, aš perėjau visas pakopas — nuo apylinkės iki Pasaulio bendruomenės pirmininko".

Šiuo metu Nainys redaguoja ir žurnalą "Pasaulio lietuvis", kurį 1975 m., dar kaip biuletenį, perėmė iš Stasio Barzduko. Žurnalas tapo populiarus visame pasaulyje, turi daug bendradarbių.

KETVIRTASIS KABINETAS

(atkelta iš 1 psl.)

galbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosios bylose. Toji sutartis buvo pasirašyta šiemet liepos 21 d. Buvo padaryta ir kitų nutarimų.

Liepos 28 d. premjeras buvo sukvietęs "Draugystės" viešbutyje Lietuvoje akredituotus užsienio valstybių ambasadorius. Jis paaiškino Lietuvos politiką, patikino, kad nepriklausomai nuo to, kas yra vyriausybėje, politika nesikeičia — bus laikomasi Kovo 11 deklaruotų idėjų. Be to, jis pabrėžė, kad jis atstovauja toms pačioms politinėms jėgoms, kaip ir buvusis premjeras Vagnorius. Anot Abišalos, gali keistis tik taktika, nes vyriausybė stengsis surasti bendrą kalbą su frakcijomis, visuomeninėmis politinėmis organizacijomis.

Abišala ypač pabrėžė Lietuvos saugumo garantiją — kad greičiau būtų išvesta buvusi sovietinė kariuomenė. Jis priminė, kad pirmoje eilėje čia laukiama užsienio valstybių pagalbos. Žinia, ekonominė pagalba Lietuvai taip pat ne mažiau reikalinga. Lietuva ir toliau dalyvaus visose tarptautinėse organizacijose ir per prekybą ties tiltus su pasauliu.

Energetika ir mokesčių sistema esą svarbiausi vidaus klausimai. Tai pirmieji darbai, kurių reikią imtis.

Premjeras buvo susitikęs su Lietuvos visuomeninių politinių organizacijų atstovais, su žemdirbiais ir kt.

Kai tik Parlamentas jį patvirtino premjeru, savo kalboje Abišala, tarp kitų dalykų, pareiškė: "Pabandykime atskirti rinkiminę kovą nuo valstybės egzistavimo klausimų, nevengdami skir tingų idėjų".

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— **Dainius Junevičius,** Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Lenkijos Respublikoje, liepos 29 d. Varšuvoje, Prezidento rezidencijoje Belvederyje, įteikė skiriamuosius raštus šalies prezidentui Lech Walęsa. Diplomatiniai santykiai tarp Lietuvos ir Lenkijos atkurti 1991 m. rugsėjo 5 d. 1992 m. sausio 13 d. pasirašyta Lietuvos-Lenkijos deklaracija dėl draugiškų santykių ir kaimyninio bendradarbiavimo, o vasario 27 d. — sutartis dėl prekybinio ir ekonominio bendradarbiavimo. Lenkijos Respublikai Lietuvoje atstovauja nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Jan Widacki.

— **Kun. Alfonsas Bulota,** Kauno arkivyskupijos kurijos kancleris, paskirtas Kauno karinės apskrities kapelionu. Prie Kauno karinės apskrities priklauso Kauno miestas, Jonavos, Kaišiadorių, Kauno, Kėdainių, Prienų ir Raseinių rajonai. Šv. Mykolo Archangelo (Įgulos) bažnyčioje Lietuvos kariams kiekvieną sekmadienį bus aukojamos mišios.

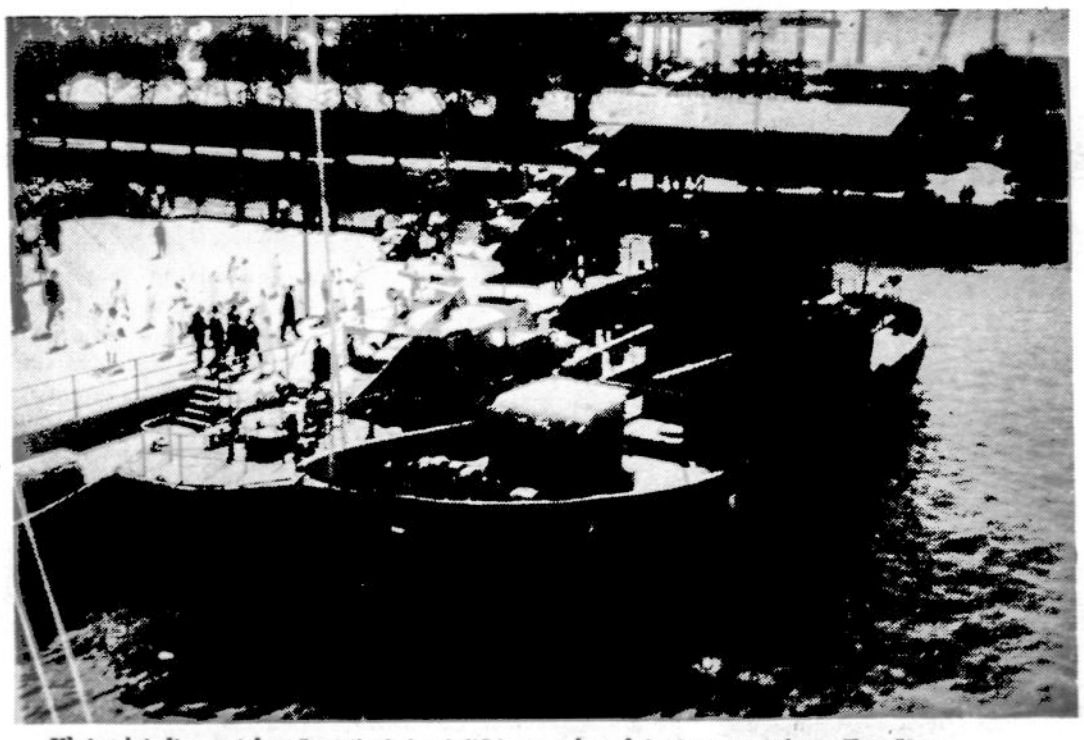

Klaipėdoje liepos 4 d. pašventinti pirmieji Lietuvos karo laivai. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oraș šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duedami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK – NEW JERSEY – Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 -10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominiumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK – "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba iš tos pačios stoties, girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060. Tel. 908 753-5636.

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuvė advokatė, patarnauja visuose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 - 962 - 5810.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379

PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — — GAUSI PARODŲ SALĖ

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD. BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year $20.00. Single Copy 50 Cents
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

KASĄ uždarius

Kaip jau buvo paskelbta praeitame "Darbininko" numeryje, rugpjūčio 1 d. uždaryta KASA, visi jos skyriai, likviduojami namai ir kitas turtas, nes ją slėgė per dideli nuostoliai, negrąžintos skolos. Kad nenukentėtų tie žmonės, kurie pasitikėjo KASA ir ten sudėjo savo santaupas, KASA uždaroma. Indėlius grąžins federalinės valdžios įstaiga, kuri tvarko tokias federalines kredito unijos įstaigas.

Žinia labai liūdna, šiurpi ir sukrečianti. Taip New Yorko lietuviai paliks įrašyti kaip nesugebėję tvarkyti įkurtos savo kredito įstaigos. Kokia gėda! Kur tik pasižvalgai, kur tik veikia panašūs kredito unijos bankeliai, jie veikia gerai, tvarkingai, metus baigia su dideliu pelnu.

Ir "Darbininke" buvo dedamas skelbimas: "Lietuvių Federalinė Kredito Unija KASA yra geriausias jūsų bankas". Ir koks tai nusivylimas, kad šis bankas turėjo net trylika milijonų negrąžintų paskolų.

Tai ir parodo, kokios pajėgos vadovavo KASAI. Visi kalba tą patį: Kokia gėda lietuviams. Kaip tai galima daryti!

Tai atsitiko todėl, kad atėjo žmonės su kita filosofija, kitais moralės dėsniais. Naudojosi bet kokia proga kuo daugiau pasisavinti svetimų pinigų. Susikuria sau tokią filosofiją, kad jie yra finansų talentai, kad jiems viskas galima. Pasiskolina pinigus, bet tų skolų negrąžina, nes jie yra "talentingi" ekonomistai, prekybininkai. Tikrai, reikia drąsos ir talento, kad žmogus galėtų taip žemai kristi ir kitus pažeisti, suniekinti lietuvišką bendruomenę.

Kaip oficialiame pranešime sakoma, dabar reikalą ims tyrinėti FBI. Ir kas tada bus? Ar nebus aukų, ar neatsivers kai kam kalėjimo durys?

Galima juokauti ir sakyti, kad taip biznyje nutinka. Taip, nutinka, nes tai pergyvena ir New Yorko ir kitų miestų lietuviai. Pergyvena su širdgėla, liūdesiu. Bet koks begali būti juokas, kad įstaiga panaikinama iš jos pamatų. Panaikinama už nesugebėjimą ją išauginti į tvirtą įstaigą, už kitų skolas.

Žinoma, nemalonu apie tai rašyti nei laikraščiui, nei kitiems skaityti, ypač tiem, kurie yra arčiau paliesti tų įvykių. Bet kalbėti reikia. Kas iš to, kai delnu uždengsi kiauras kelnes. Vis tiek jos bus kiauros. Kaip beglostysi reikalą, vis tiek bus tas pats — 13 milijonų negrąžintų skolų nušvilpė KASAI. Ir kas juos sugrąžins? Sakoma, nemoki šaudyti, neik medžioti. O čia išėjo pamedžioti stambių sumų ir patys pataikė sau.

Apgailint šį įvykį, reikia ieškoti išeities: ar negalima būtų suorganizuoti kito panašaus kredito unijos banko. Toronte jau veikia bent pora tokių bankelių, ir abu gerai laikosi. Žmonėms buvo labai patogu turėti tokią savo įstaigą, kur pasideda pinigus, kur gali apmokėti įvairias sąskaitas. Kodėl ta pinigine apyvarta turi pasinaudoti kiti?

Tegu iniciatyvos imasi kas nors kitas, gal Lietuvių Bendruomenės vardu, ar kokios kitos organizacijos. Reiktų suburti naujas pajėgas. Jaunoje kartoje juk užaugo žmonų, kurie supranta, kas yra finansai, kaip juos tvarkyti, sąžiningai sukaupti į pajėgų vienetą. Juk ir Kudirka pasakė: Jeigu audra išverstų stulpą vieną, iš tų, kurie palaiko namo sieną, tuoj naują stulpą pastatykit...

KASA jau istorijoje. Organizuokimės iš naujo kitų panašių vienetų pavyzdžiu. Jeigu jie gali suburti ir išlaikyti, tai kuo blogesni New Yorko lietuviai?!

(Tęsinys iš pereito numerio)

Kamantas taip pat pranešė, kad katedros vedėjui dr. Broniui Vaškeliui pasitraukus į pensiją, nuo 1993 m. sausio 1 d. katedrai vadovaus prof. dr. Tomas Venclova.

Šis fondas finansavo daug PLB valdybos projektų, paskyrė daug stipendijų nuo $100 iki $5,000, rėmė Kauno Vytauto Didžiojo universitetą, "Pasaulio Lietuvį", VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresą, leido knygas ir tarpininkavo švietimo bei kultūros darbams.

Trumpiausi pranešimai

Trumpiausią pranešimą padarė PLB Garbės Teismo pirmininkas dr. Adolfas Damušis. Darbo nebuvo, nes nebuvo skundų ir bylų.

Kontrolės komisijos vardu pranešimą padarė jos pirm. Jonas Urbonas. Jo trafaretinio pobūdžio kontrolės komisijos aktas išgyrė, kad kasa puikiai tvarkoma, pajamos ir išlaidos turi pateisinamuosius dokumentus.

Kraštų pirmininkų pranešimai

O VIS DĖLTO PLB SEIMAS BUVO GRAŽUS

KĘSTUTIS K. MIKLAS

Pirmosios dienos popietinė ir vakarinė seimo sesija buvo skirta Kraštų Bendruomenių pirmininkų pranešimams.

Alfabetine tvarka pirmasis prabilo Argentinos Lietuvių Centro pirm. Julius Mičiudas. Bendrais bruožais jis nušvietė Argentinos lietuvių gyvenimą, veiklą bei su ja susirišusias problemas ne tik Buenos Aires, bet ir veikliame Rosario mieste. Džiaugėsi ir yra dėkingas, kad VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas prasidėjo ir pravedė Studijų Dienas Argentinoje.

Po jo darė pranešimą Australijos LB pirm. Viktoras Martišius. Jis pasakojo apie ten gyvenančius lietuvius ir jų veiklą. Jis kvietė visus atvykti į Sidnėjų, į Lietuvių Dienas, kurios įvyks tuoj po Kalėdų, ir sutikti ten Naujuosius Metus.

Belgijos LB vardu žodį tarė jos pirm. Stasė Baltus, skųsdamasi, kad lietuvių gretos mažėja. Kadaise buvo keli tūkstančiai, o dabar tik saujelė — tik apie šimtas. Išvažinėjo visi į kitus kraštus, daugiausia į JAV, geresnio gyvenimo ieškoti.

Brazilijos vardu kalbėjo Vera Tatarūnienė, nušviesdama ten, ypač Sao Paulo mieste, gyvenančių lietuvių veiklą ir bėdas.

Didž. Britanijos vardu suglaustą pranešimą padarė jos lietuvių atstovas Povilas Markevičius.

Toliau buvo pakviesta kalbėti Estijos LB pirm. Milda Trinskytė. Estijoj gyvena apie 1500 lietuvių, daugiausia susispietusių Talino ir Tartu miestuose. Veikloje dalyvauja apie 300.

Po JAV LB Krašto valdybos pirm. Vyto Maciūno ir po Kanados LB Krašto valdybos vardu kalbėjusios kultūros komisijos pirm. Dalios Viskontienės pranešimų apie veiklą savo kraštuose, buvo pakviestas padaryti pranešimą Latvijos LB pirm. Romualdas Ražukas. Jis taip pat yra ir Latvijos Liaudies Fronto pirmininkas.

Anot Ražuko, Latvijoj yra apie 35,000 lietuvių kas sudaro 1,3 visų Latvijos gyventojų skaičiaus. Palyginus su Lietuva, Latvijos lietuviai labai skurdžiai gyvena. Tai lietuviai daugiausia atvykę į Latviją ūkio darbams dar prieš karą ir čia užsiliko nuolatiniam gyvenimui. Lietuvių inteligentija ir gyvenantieji miestuose, daugiausia Rygoje ir Liepojoje, gyvena geriau, bet į lietuvišką veiklą jungiasi gan ribotai. Veikla ryškiau pasižymi Rygoje, ir su latviais daug geriau sugyvenama negu prieškariniais metais, kada latviai save laikė daug aukštesnės kultūros ir į lietuvius žiūrėjo iš viršaus.

Toliau davusi pranešimą Moldovos LB pirmininkė Danutė Skramtai nustebino visus, kad Moldovoj yra per 1500 lietuvių, susispietusių daugiausia apie Kišeniovo miestą. Aktyvių lietuvių yra šiek tiek per šimtą, kurių dėka buvo surengtas Vasario 16 minėjimas, Čiurlionio akademija ir jo dailės darbų paroda.

Apie Šveicarijos LB veiklą kalbėjo jos rytinės dalies vadovas vicepirmininkas dr. Vaclovas Dargužas. Vakarinei Šveicarijos daliai vadovauja pirmininkas Narcizas Prielaida, ir visa veikla tarp abiejų vykdoma koordinuotai. Jų pastangų dėka, tarptautinė auto sąjunga patvirtino LT ženklą Lietuvos automobiliams, išrūpinta, kad Swissair lėktuvų oro linija darytų skridimus iš Šveicarijos į Lietuvą. Yra pažadėta, kad Šveicarijoj bus atidaryta Lietuvos ambasada, tik nežinia kada.

Lida Petrauskaitė, Urugvajaus LB pirmininkė, kalbėdama apie savo krašto lietuvius, pažymėjo, kad jų gretos labai retėja. Tik iš PLB jaunimo veiklai gaunamos paramos dėka lietuvybę galima šiek tiek išlaikyti. Veikia lietuviška radijo programa. Urugvajaus lietuviai katalikai leidžia sekmadieninį biuletenį. Džiaugiasi Pasaulio Jaunimo kongresu, kuris per kelias dienas sugebėjo išjudinti lietuvių gyvenimą Montevideo mieste.

Diana Dumšaitytė-Balint, Vengrijos LB pirmininkė, pranešė, kad jų bendruomenė yra negausi — tik 25 šeimos, ir visi gyvena Budapešto mieste. Ar yra lietuvių kitose Vengrijos vietovėse, jai nežinoma. Veikimui dirvos nedaug. Kiek galima, dirbama ir palaikomas ryšys su Lietuva, taip pat ir PLB valdyba.

Andrius Šmitas, Vasario 16 gimnazijos direktorius, taip pat Vokietijos LB pirmininkas, pažymėjo, kad lietuvių veikla dar pakankamai stipri. Manoma, kad lietuvių turėtų būti apie 15,000, iš jų dirbančių apie 4,000, bet aktyvių tik apie 1,000. Yra įsiregistravusių 30 LB apylinkių. Vokietijoje yra labai veikli Lietuvių Jaunimo Sąjunga.

(Bus daugiau)

Tautinių šokių šventėje liepos 5 d. Chicagoje dalyvavo ir "Vėtrungės" ansamblio šokėjai iš Klaipėdos. Nuot. Kęstučio Miklo

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Graikijoje

ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

58

Kelionės bendrai sveikatos dievu domisi. Vieni sakosi buvę Pergame, Turkijoje. Ir ten, yra Asklepijaus šventovė — gydykla. Mudu su kun. Vladu Delinikaičiu prisimename Asklepijaus statulą Pinčio parko ežerėlyje, Romoje. Kai III a. prieš Kristų Romą nusiautė baisi epidemija, Sibilei patarus, romėnai persinešė sau iš Epidauro dievą Asklepijų su gyvate ant lazdos.

— Dabar, — sako gidė, — turime skubėti... Kaip ten bebūtų, — vesdama toliau jį tęsia, — Asklepijaus šventovė — gydykla, ant kurios griuvėsių dabar stovime, buvo pastatyta IV-III a. prieš Kristų.

Šventovės — gydyklos centre galima atpažinti mažo šventnamio pamatus ir aslą su įdubomis kolonoms. Aplinkui įvairūs gydyklos pastatų likučiai, — viešbučių, stoginių, maudyklių, stadiono, teatro... Svečiams skirtas "viešbutis", atrodo buvo didokas. Gidė teigia, kad jis turėjo bent 160 kambarių ir buvo dviaukštis. Stebina maudyklės, stadionas ir milžiniškas amfiteatras kalno šlaite. Dievo Asklepijaus gydykla gydė žmones šventove, stadionu ir teatru...

Kaip buvo gydoma pas Asklepijų?

Epidauro šventovė — gydykla nebuvo ligoninė su gydomuoju personalu. Priešingai, ji buvo šventa vieta, kurioje kunigai ir jų padėjėjai buvo tarpininkai tarp ligonio ir dievo. Ligonys visų pirma turėdavo apsiplauti šventoje šaltinio vandenyje ir atnašauti auką Asklepijui ant aukuro prie šventnamio. Tada jie pasitraukdavo į stogines nakčiai praleisti. Nustatytu laiku, kunigui pravedus vakaro pamaldas, vienas kunigų padėjėjas pereidavo stogines ir užgesindavo nuo saulėlydžio degančias lempas. Šventovė — gydykla pasinerdavo šventoje nakties tamsoje. Laukiamas išgijimas turėjo ateiti su stebuklingu Asklepijaus pasirodymu ligoniui miegant.

Buvo atvejų, kada buvo tikimasi, jog Asklepijus išgydys stebuklingai, bet daugumoje atvejų buvo tikima, kad jis tik nurodys, kaip reikia gydyti. Kunigai ir jų padėjėjai nuspręsdavo gydymo eigą: maudyklėmis, sportu, teatru... Asklepijus padarė bevaikes moteris nėščiomis, išgydė skilvio žaizdas, raupsus, artritą... Vienas plikagalvis iš Mytilėnų padėkos įraše dėkoja Asklepijui už plaukus. Ligonis už gydymą turėjo mokėt.

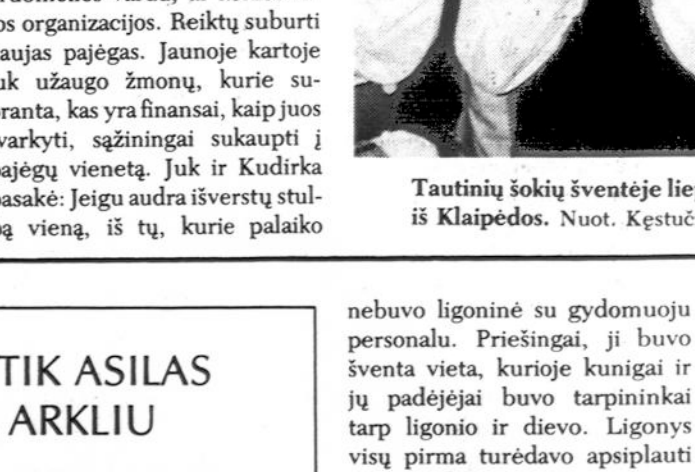

Olimpija: vieta, kur Saulės spinduliu uždegamas olimpinis deglas. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

Ilgainiui, atrodo, Epidauro kunigija ėmė naudotis medicininiška išmintimi ir įgūdžiais. Asklepijaus garbinimas gyvavo bent tūkstantmetį, nors, amžių būvyje, šventovė — gydykla išsigimė, tapdama apgavikų bei šarlatanų lindyne ir prietarų lizdu. Betgi ji buvo ir tikrosios medicinos lopšys. Būdinga, kad Kos salos medikai, drauge su medicinos mokslo tėvu Hipokratu, didžiavosi sau duodami "Asklepijado" titulą.

Mintimis nuklystu į Lietuvą — Birštoną ir Druskininkus, juk ten žmonės ir šiandien ieško sveikatos? Būtų labai įdomu daugiau žinoti apie lietuviškųjų kurortų — šventovių - gydyklų istoriją. Prisimenu kelionę į Liurdą ir ligonių tikėjimą ir viltį. Epidauras padėjo žmogui susitikti su savimi, — "pabūti su savimi" malda, sportu, tragedijos spektakliu. Birštonas ir Druskininkai, šiuolaikiniai kurortai-gydyklos, padeda žmogui sulėtėti, pasižvalgyti, pabuvoti su savimi gaiviame gamtos glėbyje. Ligonių tikėjimas ir viltys lankytoją stebina ir tuo, kad čia, labiau negu bet kur, visus gaubia Antgamčio artumas.

Olimpijos šventovės sukniužo, bet žaidynės vyksta toliau. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

Į Epidauro amfiteatrą

Asklepijaus šventovė — gydykla pernelyg amžių sunaikinta. Vien pamatai, aslos, kolonų gabalai. Tik vaizduote gali bandyti pajusti jos senąjį veidą. Visa, kas buvo vertingo griuvėsiuose, yra perkelta į netoliese esantį muziejų.

Žingsniuojame, sekdami skubančią gidę, link teatro. Pavakario vėjukas tyliai šnara alyvmedžiuose, bitės dar tebedūzgia. Graikijoje bitės darbščios! Keliukas į teatrą eina palei stadioną.

Stadionas sėdi pailgame slėnyje. Ir jis pailgas — 181 m. ilgio. Slėnio atšlaitėse eilės sėdynių, išskoptų uolienoje ar iš akmens nutašytų. Šventovė — gydykla kadaise buvo tuneliu sujungta su stadionu. Kas ketvirti metai šiame stadione vykdavo asklepeija — bėgikų, muzikos ir poezijos varžybos.

Amfiteatras yra už pusės kilometro nuo šventovės — gydyklos, Kinortijono kalno papėdėje.

(Bus daugiau)

KAI LIETUVOJE VIEŠĖJO DANIJOS KARALIENĖ

(atkelta iš 1 psl.)

viešėjęs JAV senatorius.

Žiūrėdami į viduryje gatvių aukštai pakabintas miniatiūrines Danijos ir Lietuvos vėliavėles, vilniečiai galvojo, kaip iš tikrųjų atrodo gyva ta karališkoji viešnia, kurią Lietuvos vyriausybė apgyvendino naujai atremontuotame svečių name, esančiame Žvėryne, Latvių gatvėje.

Spaudoje buvo platūs aprašymai apie pasirengimus ir kitur, kur tik karalienė turėjo lankytis. Atrodė, kad viskas buvo naujai padažyta, iššluota, pertvarkyta, kad tik karalienei "patiktų". Nemažai kur atrodė net perdaug dirbtinumo, kai kur net panašėjo į praeityje buvusius svečių priėmimus, iš kurių paprastai žmonės šaipydavosi.

Raudonu kilimu įžengė į Lietuvos sostinę

Tasai istorinis įvykis buvo paskutinę liepos dieną. 4:15 val. popiet (15 min. pavėlavęs) Vilniaus aerouoste nusileido specialus lėktuvas, kuriuo iš Rygos į Lietuvą su oficialiu vizitu atvyko Danijos karalienė Margrethe II (oficialiai visur Lietuvoje tituliuojama Jos Didenybe).

Iškilmingoje rikiuotėje sustingo garbės sargyba. Raudonu kilimu, patiestu nuo lėktuvo, einančią ją pasitiko AT pirmininkas Vytautas Landsbergis su žmona, AT atstovai, Lietuvos vyriausybės nariai, užsienio diplomatai, jų tarpe Danijos ambasadorius Lietuvai Birger Nylsen.

Karalienė atvyko su savo vyru konsortprincu Henriku, o jos sūnus princas Frederikas, Danijos sosto įpėdinis, čia atsiradęs anksčiau, taip pat prisijungė prie atvykusiųjų sutikimo.

Po Danijos ir Lietuvos himnų, kuriuos sugrojo karinis orkestras, aukštoji viešnia praėjo pro garbės sargybą, ir automobilių virtinė, lydima motociklininkų, pajudėjo į Antakalnio kapines. Ten svečiai padėjo vainikus prie Sausio 13-osios ir Medininkų aukų kapų.

Apsilankymas Parlamente ir kitur

Po to karalienė lankėsi Parlamente, kur ji dešimt minučių pasikalbėjo privačiai su AT pirmininku Landsbergiu. Jai buvo pristatyti Aukščiausiosios Tarybos prezidiumo nariai.

Iš Parlamento ji buvo nuvežta į svečių namus, vadinamą svečių vilą. Tos dienos vakare ją aplankė naujasis Lietuvos ministras pirmininkas Aleksandras Abišala, o AT pirmininkas Landsbergis karalienės garbei surengė oficialų priėmimą, kuriame dalyvavo apie 70 asmenų, vakarinėje aprangoje.

Rugpjūčio 1 d. karalienė apsilankė Vilniaus arkikatedroje, prie kurios buvo sutikta arkivyskupo Audriaus Bačkio ir kurijos atstovų, buvo nuvykusi į maisto produktų ir kitokių gaminių turgų Kalvarijų gatvėje, vakare Trakų pilyje dalyvavo gegužinėje, apžiūrėjo pilį ir aplinką, susitiko su žurnalistais.

Karalienės kelionė į Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes prasidėjo liepos 24 d., kada ji, Danijos karinio laivo lydima, iš Kopenhagos išvyko savo jachta "Dannenborg" į Suomiją. Liepos 27 d. ji lankėsi Tallinne, o liepos 29 d. Rygoje.

Tai buvo pirmasis karūnuotos valstybės valdovės apsilankymas nepriklausomose Baltijos valstybėse.

Kaip vilniečiai ruošėsi

Įdomu buvo stebėti Lietuvos televizijos programose trumpas karalienės lankymosi akimirkas tai vienoje, tai kitoje vietoje. Tačiau įdomiausia buvo pasiskaityti Vilniaus spaudoje, kurioje smulkiai aprašytas vilniečių pasirengimas karalienę pasitikti ir priimti.

Dienraštis "Respublika" savo liepos 30-osios laidoje, karalienės atvykimo išvakarėse, įsidėjo Danguolės Mikutienės reportažą, pavadintą "Svečių vila jau laukia karalienės".

Jame surinkta ne tik karalienės priėmimui skirta ruoša, bet ir matyti, kaip buvo rengtasi ir kiek išleista kitiems svečiams priimti. Pavyzdžiui, gėlių komponavimo specialistams, priimant Prancūzijos prez. Mitterrand, buvo išleista 50 tūkstančių rublių. Tos išlaidų pozicijos dabar atsisakyta. Nors tai doleriais skaičiuojant ne kažin kas, kai už vieną dolerį, gaunama 140 rublių, bet iš patirties mokomasi.

Svečių patarnavimo firma "Draugystė" rūpinosi vila, kurioje jau prieš tris savaites buvo prasidėję pasiruošimai — buvo lakuojamas parketas, keičiami kilimai, naujai tapetuojamos sienos ir kt.

"Draugystės" direktorė Birutė Litvinienė aprodė korespondentei aukštiesiems svečiams skirtus kambarius.

Pagal karalienės skonį

Ji pasakojo:

— Kadangi pirmą kartą aukštų svečių priėmime svarbiausia persona bus moteris, tai dėmesį skyrėme miegamųjų ir valgomojo įrengimui. Mano moteriška intuicija sufleravo, kad reikėtų daugiau atsižvelgti į karalienės skonį... Sužinojome, kad ji mėgsta margus baldus. Todėl karalienės miegamajame tokius ir pastatėme. Užkabinome naujas užuolaidas.

Už tvarką ir švarą vilos viduje atsakingoji administratorė Janina Gudėnienė užtikrino, kad staltiesės, patalynė ir rankšluosčiai bus iš lietuviško balto lininio audinio.

Svečių viloje besidarbuojantiems padėjo ir dažnai apsilankantis Danijos ambasadorius Lietuvoje, AT protokolo skyriaus darbuotojai ir miesto architektai. Jų manymu, viloje trūksta jaukumo. Tai suprasdami, šeimininkai visaip sukosi, nes trūksta lėšų. Jie pasiskolino paveikslų, kai kuriuos baldus. Bendrai, kad ir taupant, šiam karalienės priėmimui reikėjo išleisti arti milijono rublių.

Kad karalienei patiktų...

Emilija Ždanovienė, kurios uždavinys buvo rūpintis želdiniais, "Respublikos" laikraštininkei aiškino:

— Taip norime, kad karalienei pas mus patiktų... Žinom, kad karalienė mėgsta įvairiaspalves gėles, bet ar pripirksi jų, jeigu vienas fikusas mums kainavo tris tūkstančius rublių. O vilos vidų — miegamąjį, vonios kambarius, pietų stalus puošime Panerių gėlininkystės ūkyje išaugintomis lelijomis, rožėmis, gvazdikais.

Aukštiesiems svečiams patarnauti buvo pasirengę 11 vyrų, pasipuošę juodais frakais, ir 14 merginų — juodais kostiumėliais.

Kokie užsakymai iš Danijos virėjams? Kol kas buvo tik vienas — paruošti bet vieną lietuvišką patiekalą. Kas jis? Ogi lietuviškos salotos iš kumpio ir įvairių daržovių. Virėjai žinojo ir kokį desertą karalienė mėgsta. Tai bus skanus vaisių ir ledų mišinys.

Padavėjams vadovaujanti Nijolė Mikučionienė papasakojo ir apie valgių sąrašą.

Karalienės pietų meniu

— Iškilmingų pietų 70 žmonių meniu jau suderintas su AT protokolo skyriumi. Šaltai užkandai bus siūlomi vaisiai, daržovės ir žuvis (sterkas, lašiša, juodi bei raudoni ikrai). Garbingi svečiai valgys tris karštus patiekalus — keptas krevetes, karpį su riešutų padažu bei migdolais ir veršieną su grybų padažu. Beje, karštų patiekalų padažai sukurti mūsų virėjų. Pasirūpinta jau ir gėrimais — tai itališki vynai ir Alytaus šampanas. Žinoma, šeimininkai turi "stipresnių" gėrimų atsargą, tačiau priėmimo praktika parodė, kad aukšti svečiai jų nepageidauja.

Toliau administratorė Gudienė pasakojo, kad maistą, kurį jiems tieks daržovių bazė, mėsos ir pieno kombinatai, tikrins net keli gydytojai. Ji dar pareiškė:

"Manau, kad mes dar nesame pajėgūs sutikti tokius aukštus svečius taip prabangiai, kaip jie yra įpratę. Tačiau pušyno oras, ramybė, švara, mūsų šypsenos gal kompensuos šį trūkumą".

Įdomu, ar kada nors ir vėl Lietuvos padangėje pasirodys kokios nors valstybės karališkoji galva ir kas ji bus. Malonu buvo ir šių eilučių autorei nors iš tolo pamatyti Danijos karalienę.

Salomėja Narkėliūnaitė

Išeivijos lietuvių tautinių šokių devintosios šventės rengimo komiteto pirmininkas dr. Petras Kisielius ir vicepirmininkė Birutė Jasaitienė liepos 5 d. Rosemont Horizon salėje po šventės apdovanojami gėlėmis. Nuotr. Jono Tamulaičio

Šokėjų masė tautinių šokių šventėje liepos 5 d. Chicagoje. Nuotr. Kęstučio Miklo

SUTINKA ATITRAUKTI KARIUOMENĘ, BET DĖL DATOS REIKIA "TARTIS"

Tai nauja Rusijos pozicija dėl jos kariuomenės išvedimo iš Baltijos valstybių.

Liepos 30 d., kai JAV Kongresas rengėsi svarstyti taip vadinamą Russia Freedom Support Act, Rusijos prezidentas Jelcinas atsiuntė Atstovų Rūmų vadui kongresmanui Thomas Foley ir Senato didžiumos vadui senatoriui George Mitchell laišką. Jis reiškė savo susirūpinimą dėl gerų santykių tarp Rusijos ir JAV ir pabrėžė, kaip Rusijai svarbu, kad JAV Kongresas suteiktų Rusijai paramą, kuri būtų naudinga ne tik Rusijai, bet ir pačiai Amerikai. Esą Rusijos reformų sužlugimas sukrėstų laisvės ir demokratijos pamatus visame pasaulyje.

Tame laiške Jelcinas neslepiamai pasisakė ir prieš papildymus prie to diskutuojamo Rusijos pagalbos akto. Jam nepatiko tie papildymai dėl to, kad siejo pagalbos suteikimą su kitomis problemomis. Jis ypač nurodė Rusijos kariuomenės atitraukimo klausimą iš Baltijos valstybių.

Ta proga jis užtikrina laiško adresatus, jog "mes turime intenciją stipriai siekti, kad kariuomenė būtų visiškai atitraukta iš Latvijos, Lietuvos ir Estijos teritorijos. Tai yra politinis sprendimas, kuris yra jau pradėtas įgyvendinti. Kariuomenės atitraukimas jau pradėtas. Kai dėl jos išvedimo tvarkaraščio, tai bus nuspręsta per Rusijos ir Baltijos šalių valstybinių delegacijų pasitarimus, atsižvelgiant į visų pusių pagrįstas teises".

Jelcinas rūpinosi tik vienu klausimu, kad nebūtų priimti papildymai prie akto. Tie lietuviai ir pabaltiečiai, kurie sielojosi dėl pataisų, skambino ir rašė laiškus savo kongresmanams ir senatoriams, gali būti bent kiek patenkinti, kad Jelcinas susirūpino jų veikla ir jų poveikį mėgino JAV Kongrese sužlugdyti.

Jis to ir pasiekė. Kongrese aktas buvo patvirtintas rugpjūčio 6 d. Tačiau tą pačią dieną, kaip tyčia, Maskvoje įvyko Rusijos užsienio reikalų ministro Andrejaus Kozyrevo susitikimas su Baltijos valstybių užsienio reikalų ministrais, kuriems tasai pateikė Jelcino patvirtintus punktus, kaip reikia vykdyti tuos pasitarimus dėl kariuomenės išvedimo tvarkaraščio.

Jelcino ministras pradėjo pareiškimu, kad tautiniai Rusijos ir Baltijos valstybių interesai sutampa ta prasme, jog nuo tarpusavio santykių blogėjimo reikia radikaliai eiti prie geros kaimynystės ryšių. Toliau jis priminė, kaip Rusija remianti Jelcino politiką Baltijos naudai. Esą 1991 m. sausio mėnesį ir vėliau rugpjūtį Jelcinas sustabdė SSSR Komunistų partijos patriotus ir atidarė kelią Baltijos regiono vyriausybėms į tarptautinį pripažinimą.

Jis aiškino, kad ir dabar vėl reikia pasipriešinti agresyviam nacionalizmui, kuris ne tik trukdo stiprinti laisvę ir nepriklausomybę, bet ir veda visus prie situacijos, kada paprasčiausiai suplevėsuos raudonos, raudonai rudos ir rudos vėliavos.

Ministro manymu, vienintelė protinga alternatyva yra abipusis respektavimas sienų neliečiamumo, žmogaus teisių vienodame lygyje lietuvių, latvių, estų, rusų, lenkų ir žydų, ir ekonominis kooperavimas, kaip lygių narių tarp Baltijos ir Europos bendruomenių pagal Europos Bendruomenės ir Jungtinių Tautų principus.

Ir toliau keturiais punktais jis išdėsto savo poziciją dėl etninių teisių ne tik rusų, bet ir kitų tautybių gyventojams, dėl teritorinių klausimų, dėl kariuomenės išvedimo ir dėl rusų turto, juridinio ir privataus.

Ypač sudėtingas yra trečiasis punktas, kuriame kalbama dėl kariuomenės išvedimo. Ten sakoma, kad Rusija esanti pasirengusi visiškai atitraukti savo kariuomenę 1994 m., jei bus pasiektas susitarimas dėl devynių punktų.

Jų tarpe išminėti tokie dalykai: suteikimas kariuomenei legalaus statuso, kuris užtikrintų jos normalų funkcionavimą; leidimas ir toliau valstybės teritorijoje pasilikti laikinėms bazėms tam tikrose strateginėse vietovėse; atsisakymas reikalavimų, kad būtų sumokėta kompensacija už SSSR kariuomenės padarytą kraštui žalą 1940-1941 m. laikotarpyje; aprūpinimas patalpomis kariuomenės tarnautojų tų dalinių, kurie bus atitraukti nustatytu laikotarpiu; užtikrinimas transito teisių į Kaliningradą; kompensavimas už išvedamosios kariuomenės paliekamą turtą; užtikrinimas socialinės globos ir asmeninių teisių kariuomenės tarnautojams, jos pensininkams ir jų šeimų nariams; atsisakymas nuo vienašališkos ir diskriminacinės akcijos, nukreiptos prieš Rusijos kariuomenę.

Visus šiuos punktus Rusijos užsienio reikalų ministras patarė baltiečiams rimtai pasvarstyti neatmetant jų iš anksto. Esą tik šitaip būsią pasiekta sąlygų, vedančių prie tolesnių susitikimų ir susitarimų.

Lietuvių Bendruomenės Washingtone biuletenis, pateikęs spaudai abudu dokumentus, Jelcino laišką ir jo užsienio reikalų ministro pareiškimą Baltijos ministrams, primena, kad Jelcinas lig šiol buvo tvirtinęs, jog Rusijos kariuomenė būsianti išvesta ligi 1993 m. pabaigos. Tą datą jisai minėjo ir Münchene pereitą mėnesį G-7 suvažiavime, tačiau dabar Rusijos vyriausybė ją nukelia jau į 1994-uosius.

ST. PETERSBURG, FL

Tragiškieji birželio įvykiai paminėti birželio 14 d. Lietuvių klube. Dalyvavo apie 250 tautiečių. Minėjimą pradėjo klubo pirmininkas K. Jurgėla, programai vadovavo D. Mackialienė, paskaitą skaitė J. Mikaila. Klubo choras, vadovaujamas muziko P. Armino, atliko 6 dainas.

Lietuvos dukterų draugijos skyrius metiniame susirinkime perrinko valdybą. Praeitais metais Lietuvos senelių šalpai išsiųsta 1500 dol. Dviem Kretingos mergaičių kolegijos studentėms duota stipendijos, iš viso 500 dol.

Klubo biblioteka gegužės mėn. ir birželio mėn. pradžioje šešioms Lietuvos bibliotekoms išsiuntė 35 knygų dėžes, iš viso 1,403 svarus knygų, enciklopedijų bei žurnalų komplektų. Knygos registruojamos norint žinoti, kas į kurią biblioteką pasiųsta. Bibliotekos vedėja yra Sofija Salienė.

"Saulės" lituanistinės mokyklos mokslo metai baigti birželio 6 d. Nauji mokslo metai prasidės rugsėjo 12 d. tose pačiose patalpose, 3300 Gulf Blvd., Don Vista Community Center, šalia Don Cezar viešbučio. Mokyklos vedėja yra Aurelija L. Robertson.

Dariaus ir Girėno skrydis per Atlantą Lietuvių klube pietų metu paminėtas liepos 19 d. Apie lakūnus kalbėjo Albertas Misiūnas.

Lietuvių Katalikių Moterų 76-tos kuopos narių susirinkimas įvyks rugpjūčio 27 d., ketvirtadienį, 1 v. popiet Florida Power patalpose, St. Petersburg Beach. Kviečiamos visos narės ir viešnios.

(L.Ž.)

Kas pasinaudoja

Medicinos profesorius studentam:

— Reikia atskirti psichinius ligonius nuo sergančių haliucinacijomis. Pirmieji stato ant smėlio pilis, o antrieji mano, kad jie jose gyvena.

Studentas:

— O ką gi daro profesoriai?

— Jie ima honorarą nuo vienų ir antrų.

PARSIVEŽIAU DAUG ĮSPŪDŽIŲ IŠ LIETUVOS

EDVARDAS ŠULAITIS

Daugelis mūsų tautiečių vyksta Lietuvon aplankyti savo giminių, paatostogauti, nerūpestingai praleisti laiką. Tokių įspūdžiai yra visai kitokio pobūdžio, negu žmogaus, kuris vyksta ten kaip tik pasinerti į vietinio gyvenimo srautą, stebėti gyvenimą iš arti, darbuotis kartu su tenykščiais žmonėmis.

Aš buvau pastarųjų eilėse ir per mėnesį ne tik daug ką pamačiau, bet ir nemažai padirbėjau.

Jeigu pernai vasarą Lietuvoje teko viešėti lemtingu metu ir iš arti stebėti perversmą ir po jo sekusius įvykius — televizijos bei kitų reikšmingų pastatų Vilniuje sugrąžinimą, tai šiemet irgi pakako svarbesnio pobūdžio įvykių.

Visų pirma ne tik stebėjau, bet ir pats dalyvavau abiejuose referendumuose, kurių pirmasis sukėlė bereikalingų ginčų ir buvo abejotinos vertės. Nors kai kam atrodė, kad ir antrasis (dėl rusų kariuomenės išvedimo iš Lietuvos) irgi vargu ar buvo reikalingas (dėl šio klausimo iš viso abejonių negalėjo būti).

Šie referendumai tik labiau suskirstė Lietuvos žmones į dvi skirtingas grupes, kas labai atsispindėjo ir pačiame parlamente, kuriame vyko karšti ginčai, nelabai rimtai nuteikiantys stebėtoją iš šalies. Tą labai pastebėdavo ir iš užsienio atvykusieji nelietuviai, na ir, žinoma, mūsų tautiečiai, kurie blaiviai pažiūrėdavo į visą padėtį. Tuo metu, kada Lietuvai kaip tik reikalinga vienybė ir susiklausymas, nervai ir energija buvo eikvojami savo (ar atskirų grupių) interesams ginti.

Didesnieji renginiai

Mėnesio laikotarpyje vyko net 3 didesnieji renginiai: VLIKo baigiamasis seimas, Pasaulio lietuvių teisininkų suvažiavimas ir Pasaulio lietuvių verslininkų suvažiavimas.

VLIKo seimas gal būt plačiausiai nuskambėjo Lietuvos spaudoje, na, ir apie jį ir mūsiškiai laikraščiai jau rašė. Tik reikia paminėti, kad tai buvo labiau deklaracinio pobūdžio renginys. Gal kiek vertingesnė buvo VLIKo atvežta ir surengta Genocido paroda, atidaryta prieš patį seimą Vilniuje.

Labiau vertintinas Pasaulio lietuvių teisininkų suvažiavimas, sutraukęs netikėtai didelį teisininkų skaičių (apie 50 iš užsienio lietuvių ir net nelietuvių tarpo). Pirmosios dienos posėdžiai vyko Operos rūmuose Vilniuje, ir didžiulė salė buvo pilna klausytojų. Pranešėjų tarpe buvo teisės rimtų žinovų, ne vien tik lietuvių, bet ir amerikiečių.

Vertingas buvo ir Pasaulio lietuvių verslininkų suvažiavimas, kuris irgi buvo gausus užsienio verslo žmonėmis. Toks bendras susitelkimas, susipažinimas turėtų duoti praktiškos naudos, vystant taip reikalingą Lietuvai prekybą su užsieniu, ir šiame suvažiavime padėtieji pagrindai, reikia manyti, atneš gerą derlių.

Kompozitorių Jakubėną populiarinant

Buvau įsipareigojęs atlikti darbų, susijusių su komp. Vl. Jakubėno draugija bei šio kompozitoriaus kūrinių populiarinimu. Pirmiausia buvo Jakubėno paminklinės lentos atidengimas bei minėjimas Kaune, o vėliau — išvyka į kompozitoriaus gimtinę Biržuose, susitikimai su vietiniais kultūros veikėjais, kurie sutiko visais galimais būdais populiarinti šį kompozitorių ir jo kūrybą. Apie šias iškilmes nemaža buvo rašyta Lietuvos spaudoje, rodyta per televiziją, pranešta per radiją.

Tuo laiku Vilniuje viešėjo ir Jakubėno draugijos Chicagoje vicepirm. dr. L. Šimutis, kuris irgi trumpam buvo įsijungęs į šio kompozitoriaus populiarinimo veiklą. Buvo įsteigti nauji draugijos skyriai Kaune, Klaipėdoje ir Biržuose (pernai pradėjo gyvuoti pirmasis skyrius Vilniuje).

Su režisieriumi Gaidžiu

Lietuvą pasiekiau beveik tuo pačiu laiku, kada į Klaipėdą grįžo vietinio teatro vyr. režisierius Povilas Gaidys, kuris penkis mėnesius praleido pas mus Chicagoje ir čia režisavo "Vaidilutės" teatre P. Vaičiūno komediją "Patriotai" ir dėstė Illinois universitete.

Kartu su juo teko dalyvauti televizijos programoje, kur buvo kalbama kaip tik apie jo veiklą Amerikoje ir buvo proga tautiečius supažindinti su "Vaidilutės" teatro darbais. Panašia tema kitą dieną kalbėtasi su Lietuvos radijo reportere, ir tokiu būdu Lietuvos klausytojai sužinojo apie Chicagos lietuvių teatrinę veiklą.

Gaidžio sugrįžimo ir mano atvykimo proga į Klaipėdą vietiniai laikraščiai — "Klaipėda" ir "Vakarų ekspresas" įdėjo plačius pasikalbėjimus su mumis.

Mano viešnagė Lietuvoje sutapo ir su Lietuvos krepšinio 70 metų sukakties minėjimu ir tarptautiniu turnyru, kuriame dalyvavo iš užsienio suvažiavę lietuviai krepšininkai, sudarę olimpinę komandą. Būdamas Vilniuje kaip tik sužinojau, kad Chicagoje pasimirė Lietuvos krepšinio tėvu vadintas Konstantas Savickas, apie kurį Lietuvos spaudoje pateikiau kelis nekrologus.

Renginiai, susitikimai

Lietuvoje teko parašyti ir daugiau rašinių Lietuvos ir išeivijos spaudai, dalyvauti keliose spaudos konferencijose, nemaža fotografuoti. Vienas iš tokių uždavinių buvo aplankyti Klaipėdos "Vėtrungės" tautinių šokių šokėjus, kurie rengėsi dalyvauti IX Išeivijos šokių šventėje. Todėl užsukau į vieną jų repeticiją Klaipėdoje. Jaunieji šokėjai pademonstravo savo brandžius sugebėjimus, kuriuos vėliau tūkstantinė publika pamatė Chicagoje.

Povilas Gaidys, Klaipėdos dramos teatro vyr. režisierius, grįžęs iš Chicagos, vėl susitinka su chicagiečiu Edvardu Šulaičiu, su kuriuo daug bendravo Amerikoje.

Žinoma, kiek laikas leido, lankiausi ir koncertuose, dramos spektakliuose, parodose bei kituose renginiuose.

Kaip ir kiekvieną pavasarį, ir mano viešnagės dienomis vyko įdomus renginys, pavadintas "Skamba, skamba kankliai" (tai etnografinių ansamblių pasirodymai), vyko "Poezijos pavasario" renginiai, iš kurių aš mačiau tik baigiamąjį — Vilniaus universiteto kieme. Susitikau su tuo metu Lietuvoje viešėjusiu Nobelio laureatu Česlavu Milošu bei kitais neeiliniais žmonėmis, tiek lietuviais, tiek kitataučiais.

Didžiuma tų susitikimų tikrai puikiai nuteikė, pvz., su medicinos personalu iš Deborah ligoninės New Jersey valstijoje, kurie yra pasiryžę rugsėjo mėnesį vėl į Lietuvą atvykti ir čia daryti širdies operacijas Lietuvos vaikams.

Apie kai kuriuos iš šių susitikimų bei įvykių jau teko ar teks atskirai parašyti, nes tai buvo neeilinio pobūdžio.

Ekonominiai reikalai

Čia, žinoma, nelabai norisi rašyti apie sunkią mūsų tautiečių ekonominę padėtį Lietuvoje, kuri dabar turbūt yra liūdniausia negu bet kada anksčiau. Ir mažas patarimas mūsų turistams iš Amerikos: dabar geriausia vežtis dolerius ir ten pirkti gėrybes savo giminėms, nes didžiuma prekių yra pigiau, negu Amerikoje.

Suprantama, reikia pirkti krautuvėse ne už užsienietišką valiutą, bet tose, kurios pardavinėja už rublius, nes pagal dabartinę dolerio vertę ten viskas yra pigu, ypatingai maistas. Kada buvo, kad už du dolerius galima būtų puikiai pavalgyti gerame restorane!

VLIKo iškilmingo seimo metu atsisveikinimas gegužės 30 d. Kultūros ir Sporto rūmuose, Vilniuje. Iš k.: dr. L. Kriaučeliūnas, dr. D. Krivickas, dr. K. Bobelis, R. Sakienė, D. Vienažinskis, G. Vagnorius, V. Jokūbaitis, A. Vakselis, dr. E. Armonienė, dr. A. Budreckis. Nuotr. Liudo Tamošaičio

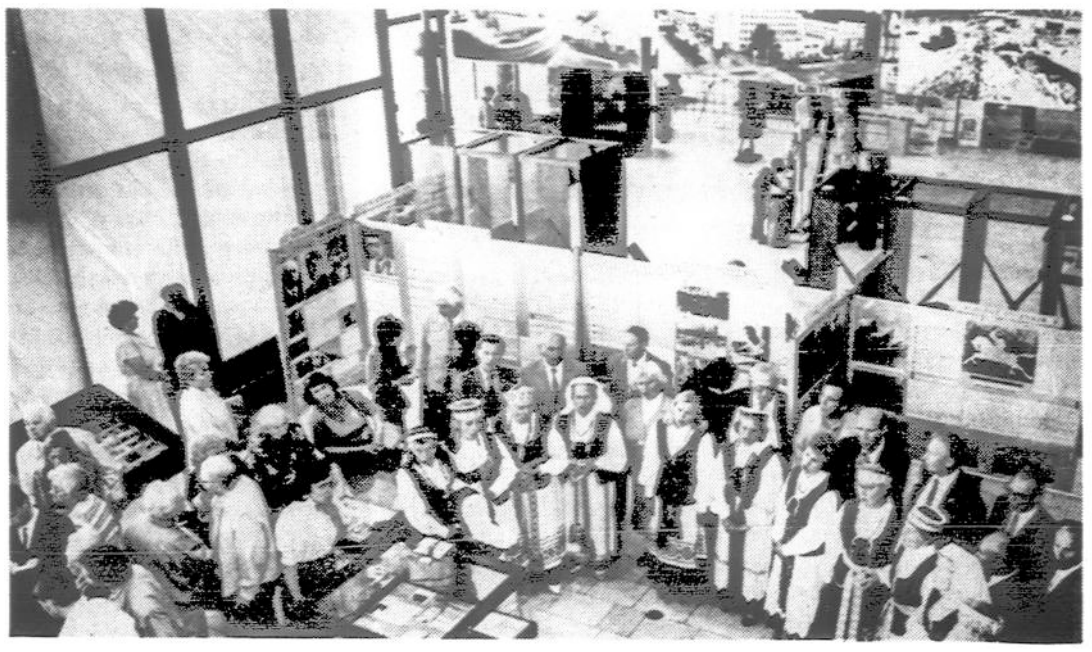

Lietuvos genocido parodoje Vilniuje išstatyti paveikslai liudija lietuvių kančias Sibire. Parodos atidaryme gegužės 28 d. meninę programą atlieka tautiniais drabužiais pasipuošę Sibiro tremtinių choro nariai, vadovaujami Paulinos Grigaliūnienės. Nuotr. Liudo Tamošaičio

PLJ SĄJUNGA AKREDITUOTA PRIE JUNGTINIŲ TAUTŲ

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga rugpjūčio 6 d. tapo pirmąja prie Jungtinių Tautų akredituota pabaltiečių visuomenine organizacija. Savo metinėje sesijoje Jungtinių Tautų Nevaldinių Organizacijų (Non-governmental organizations — NGOs) komisija priėmė PLJ Sąjungos prašymą būti registruota komisijos sąrašuose.

1992 m. rugsėjo 17 d. Lietuvai tapus pilnateise JT nare, išnyko visos kliūtys pabaltiečių visuomeninėms organizacijoms aktyviau dalyvauti JT veikloje. Iki trijų Baltijos valstybių įstojimo į Jungtines Tautas praėjusį rudenį visas pabaltiečių visuomeninių organizacijų pastangas aktyviau dalyvauti JT veikloje ir kelti Baltijos valstybių bylą blokavo Sovietų Sąjungos atstovai.

Registruodama savo įstatus su Jungtinėmis Tautomis, PLJ Sąjunga turės teisę dalyvauti įvairiuose JT renginiuose, atstovaujant ne Lietuvoje gyvenančio lietuvių jaunimo rūpesčius tarptautiniuose pasitarimuose.

Jungtinės Tautos pastaraisiais metais vis labiau kreipia dėmesį į nevaldinių visuomeninių judėjimų bei organizacijų svarų vaidmenį tarptautiniame gyvenime. JT vadovybė ir organizacijos nariai stengiasi sudaryti naujas galimybes šioms organizacijoms labiau pasireikšti, siekiant didesnio viso pasaulio žmonių dalyvavimo JT svarstybų be sprendimų procese. Visuomeninių organizacijų patyrimas ir įnašas ypač vertinamas, aptariant aplinkos apsaugos, socialinių bei jaunimo reikalų klausimus.

PLJ Sąjunga tikisi per savo naujus ryšius su Jungtinėmis Tautomis užmegzti glaudesnius ryšius su pasaulinėmis jaunimo organizacijomis, supažindinti kitas tautas su užsienyje gyvenančių lietuvių kultūra ir rūpesčiais.

Šiemet rugsėjo mėn. vyks metinė nevaldinių organizacijų konferencija, skirta aptarti regioninius konfliktus ir jų sprendimų problematiką. PLJ Sąjungos atstovai ruošiasi dalyvauti šioje konferencijoje, norėdami supažindinti konferencijos dalyvius su problemomis, susietomis su buvusios Sovietų Sąjungos kariuomenės buvimu Lietuvos teritorijoje.

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— **Lietuvos Banko pirmininkas** Vilius Baldišis, kurį ketinta pakeisti, ir toliau pasilieka savo poste, rugpjūčio 4 d. Aukščiausiojoje Taryboje nesurinkus reikalingų 85 balsų. Už pakeitimą balsavo 59, o prieš — 43 deputatai. Kitame balsavime nusodinti Banko pirmininko pavaduotojai ir visa taryba, o pirmininkas Baldišis įpareigotas prisistatyti parlamento prezidiumui naują Banko tarybą. Rudens sesija parlamente prasidės rugsėjo 10 d.

— **Kaune Įgulos bažnyčia,** anksčiau vadinta Soboro vardu, birželio 6 d. buvo atšventinta ir vėl pradėjo veikti. Dabar ji bus žinoma kaip Šv. Mykolo archangelo bažnyčia. Jai vadovaus kun. Ričardas Mikutavičius. Šios bažnyčios veiklos atnaujinimo proga Kaune buvo didelė šventė, kurioje dalyvavo Aukščiausiosios Tarybos pirm. V. Landsbergis, Krašto apsaugos ministras A. Butkevičius, Krašto apsaugos ministerijos tarnybų, šaulių bei policininkų pulkai, kurie nuo Vytauto Didžiojo paminklo atžygiavo į Nepriklausomybės aikštę. Per mišias buvo pašventinta Kauno komendantūros vėliava.

— **Lietuvos mokslų akademijos** mokslinės tarybos posėdyje nutarta įkurti naują aukštąją mokyklą — Lietuvos krašto apsaugos akademiją.

IŠ VISUR

— **Saulė Brazdžionytė,** poeto Bernardo Brazdžionio dukra, rugpjūčio 5 d. mirė Los Angeles, Californijoje. Buvo gimusi 1943 m. birželio 7 d. Vienerių metų išvežta iš Lietuvos, augo Vokietijoje ir Amerikoje. Ilgesnį laiką dirbo Lockhead kompanijos kompiuterių programos sistemoje. Paliko liūdinčias keturias dukras, sūnų ir tėvus. 1989 m. kartu su jais lankėsi Lietuvoje ir Kaune apžiūrėjo namus, kuriuose buvo gimusi. Sužinojęs apie dukros pablogėjusią sveikatą, poetas Brazdžionis nutraukė savo vizitą Lietuvoje ir atskubėjo namo. Saulė sirgo greituoju vėžiu.

— **Kun. Pranas Baltrumas** birželio 12 d. Mt. Angel, Oregon, atšventė kunigystės 60 metų sukaktį. Kunigu įšventintas 1932 m. birželio 12 d. Lietuvoje. Jubiliatas š. m. gruodžio 1 d. švęs 86 metų sukaktį.

— **Kirkland miesto,** Kanadoje, bibliotekoje liepos 3-20 dienomis vyko paroda, kurioje dalyvavo 5 menininkai. Tarp jų ir Alvyra Povilaitienė bei Dawn Jaseckas.

— **Kun. Kazimieras Senkus, M.M.S.,** gegužės 31 d. Stuttgarte paminėjo kunigystės 50 metų sukaktį. Kunigu įšventintas 1942 m. gegužės 30 d. Šių metų sausio 24 d. jubiliatas atšventė 75 metų amžiaus sukaktį.

— **Lietuvos bičiulis** JAV senatorius Alfonse M. D'Amato iš New Yorko vyksta į Chicagą, kur rugpjūčio 16 d., sekmadienį, nuo 5 iki 6 val. vak. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje įvyks jo pagerbimas.

— **Chicagoje,** prieš IX-ąją tautinių šokių šventę, miesto centre esančioje Daley vardo aikštėje dvi šokių grupės atliko vienos valandos programą per pietų pertrauką (nuo 12 iki 1 val.). Liepos 1 d. čia šoko "Grandies" šokėjai, o liepos 2 d. — "Spindulio" grupė iš Lemont, IL.

— **Santaros-Šviesos suvažiavimas** įvyks rugsėjo 10-13 dienomis Lietuvių Centre, Lemonte, IL.

— **Žurn. Ed. Šulaitis** iš Cicero, IL, mėnesį laiko praleidęs Lietuvoje, grįžo į namus. Būdamas Lietuvoje nemaža rūpinosi jo vadovaujamos komp. Vl. Jakubėno draugijos reikalais, įsteigė tris naujus šios draugijos skyrius, tuo klausimu kalbėjo per televiziją, radijo programose, rašė Lietuvos spaudoje. Taip pat reiškėsi ir jam artimose teatro, sporto bei spaudos srityse. E. Šulaitis plačiai pakeliavo po Lietuvą ir parsivežė nemaža įspūdžių, kuriuos žada aprašyti spaudoje.

— **1992 m. Š. A. Pabaltiečių ir Lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės** įvyks rugsėjo 12-13 dienomis Cuyahoga Community College, Western Campus, 11000 West Pleasant Valley Rd., Parma, OH. Vykdo Clevelando LSK Žaibas. Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių. Dalyvių registracija vykdoma iki rugsėjo 8 d. imtinai pas varžybų vadovą Algirdą Bielskų, 3000 Hadden Rd., Euclid, OH 44117. Tel. 216 486-0889. Dalyvavimas atviras visiems lietuvių lengvosios atletikos sportininkams.

Vaizdas iš parodos atidarymo Marijampolės centrinėje parodų salėje gegužės 17 d., minint to miesto 325 metų įkūrimo ir kitas sukaktis. Šioje parodoje dalyvavo iš Amerikos atvykusi dailininkė Rimgailė Jonynaitė-Zotovienė ir iš to krašto kilę dailininkai Vytautas Ciplijauskas ir Alfonsas Andriušis. Dailininkai stovi pirmame plane kairėje.

R. ZOTOVIENĖS PARODA MARIJAMPOLĖJE

Juno Beach, FL, gyvenanti dailininkė Rimgailė Zotovienė buvo išvykusi į Lietuvą, kur dalyvavo Marijampolės miesto 325 metų įkūrimo, savivaldybės teisių gavimo 200 metų ir Rygiškių Jono gimnazijos 125 metų jubiliejuose. Ta proga miesto bibliotekos parodų salėje surengta paroda, kurioje dalyvavo ji ir iš to krašto kilę dailininkai Vytautas Ciplijauskas bei Alfonsas Andriušis.

Tos jubiliejinės šventės buvo iškilmingai atšvęstos. Išleisti ir jubiliejiniai medaliai, gi prieš senąją gimnaziją, kurioje kadaise mokėsi lietuvių kalbos tėvas Jonas Jablonskis — Rygiškių Jonas pastatytas jam paminklas. Lietuvos nepriklausomais laikais ta gimnazija buvo pavadinta Rygiškio Jono vardu.

Kalbininkas ir profesorius Jonas Jablonskis į amžiaus galą buvo paraližuotas, sėdėjo vežimėlyje ir ant galvos nešiojo mažą kepuraitę. Toks jis buvo fotografuojamas, tokį jį vaizduoja ir dabartinė statula, pastatyta priešais gimnaziją.

Šiose iškilmėse dalyvavusi dail. Zotovienė yra baigusi šią gimnaziją. Keliaudama į Lietuvą, ji pasiėmė pluoštą savo akvarelių, kuriose vaizduojama gamta, įvairūs metų laikai, gėlės. Šiai parodai ji atsidėjusi rengėsi.

Dailininkė turi savitą braižą ir koloritą. Ji temą išvysto iš gamtos motyvo, paskui jau ryškina vedamąją mintį ir prie jos priderina paveikslo ritmą, kompoziciją. Griežto realizmo ji nebesilaiko, bet visur jauti gamtą, jos gaivališką jėgą ir drauge jauti, kad dailininkė tą gamtą supranta ir lyriškai traktuoja. Viskas mirguliuoja ir tirpsta, išsivysto į šviesių giedrių spalvų koloritą. Pirmieji ir tolimesnieji planai suskaldomi į daugelį smulkių dalelių, kurios virpa, alsuoja ta pačia šviesia erdve.

Dailininkė yra šviesaus kolorito, optimistė, pasakojanti apie žmogaus gražesnį gyvenimą. Tokie įspūdžiai surašyti ir parodos lankytojų knygoje. Visi dėkoja už tą giedrumą, optimizmą kurio Lietuvoje anksčiau negalėjo ir būti.

Dailininkė visus savo kūrinius padovanojo Lietuvai. Dar buvo nuvykusi į Druskininkus, kur irgi dovanojo paveikslą. Druskininkuose liejo akvareles netoli M. K. Čiurlionio muziejaus, bet ten trumpam turėjo pasitraukti, palikti dažus,ir atėjusi jų jau neberado.

Dailininkė lankėsi Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Panevėžyje ir kituose miestuose. Buvo net Biržuose, apžiūrėjo atstatytus Radvilų rūmus. Po 50 metų sutiko savo jaunų dienų draugę Kaune ir nusifotografavo toje pačioje vietoje, kur jodvi ir tada fotografavosi.

Į Lietuvą išvyko gegužės 11 d. ir grįžo liepos 11 d. Lietuvoje turi daug giminių, surado ir daug naujų draugų, naujų dailininkų. Visa tai susipynė į gražų prisiminimų vainiką. (p.j.)

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųsdami metinę prenumeratą, prisidėjo aukomis laikraščiui stiprinti, už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 30 dol.: Justin Bruozis, Worcester, MA; Aldona Jonynas, Las Vegas, NV; K. Norvila, Brooklyn, NY; A. Maculaitis, Valley Stream, NY; Paul ir Daiva Silbajoris, Woodbury, NY.

Po 25 dol.: M. Yesukevich, Hamden, CT; K. Šeštokas, Rahway, NJ.

Po 20 dol.: Astra Cerchia, Simsbury, CT; B. Nemicas, Wethersfield, CT; Dr. L. J. Ragas, Bloomingdale, IL; J. Bradūnas, Baltimore, MD; V. Snieska, Plymouth, MA; Anna Krasnakevich, S. Boston, MA; Renata Paulius, Allendale, NJ; A. Grazulis, Clifton, NJ; J. Iskauskas, Clifton, NJ; V. Budnikas, Elizabeth, NJ; P. Pecenkis, Elizabeth, NJ; M. Slavinskas, New Hyde Park, NY; G. Mikalauskas, North Babylon, NY; Salomėja Perminas, Providence, RI.

Po 15 dol.: H. J. Gricius, Berlin, Germany; R. Latvenas, Culver City, CA; S. Prapuolenis, Redding, CT; Kazimiera Kulisauskas, Waterbury, CT; Frances S. Bumila, Rayham, MA; Stasia Prapuolenis, Worcester, MA; J. Kiausas, Harrison, NJ; Adelė Linartas, Woodhaven, NY; Eleonora Liobe, Woodhaven, NY; A. Vilgosas, Philadelphia, PA.

Po 10 dol.: S. Norkus, Sun City, AZ; J. A. Starenas, Avon, CT; J. Stemplys, Granby, CT; Albina Mockus, Newington, CT; F. J. Rajeckas, Waterford, CT; V. Milcius, Ocala, FL; A. Rapalavičius, Sarasota, FL; Leocadia Sinus, Spring Hill, FL; G. Grajauskas, Orlando, FL; A. Butkus, Chicago, IL; S. Strasevičius, Chicago, IL; J. P. Kairys, Marion, MA; R. Brickus, Milton, MA; J. Gaidis, Worcester, MA; J. Dionas, Westfield, MA; V. Kamantas, Grand Rapids, MI; A. Poderienė, Southfield, MI; Maria Darey, Colonia, NJ; K. Kaspariunas, Elizabeth, NJ; S. V. Birutis, Wayne, NJ; J. Masilionis, Dayton, OH; Ausra Zerr, Glenside, PA; Julia Tamkevicz, Pittsburgh, PA.

Po 8 dol.: V. C. Liutkus, Norwood, MA.

Po 6 dol.: A. Andriulis, Ormond Beach, FL.

Po 5 dol.: Liuda Bandziukas, Northglenn, CO; L. Kapeckas, Hartford, CT; Kun. J. E. Rikteraitis, New Britain, CT; J. Kazlauskienė, New Haven, CT; Mary Akelis, St. Petersburg, FL; J. Butkus, St. Petersburg, FL; S. Kligys, Stone Mountain, GA; A. Dargis, Michigan City, IN; Teresa V. Miliauskas, Arlington, MA; V. Rupšys, Brockton, MA; Bertha Pierce, Norton, MA; Bronė Pridotkas, Worcester, MA; Danutė Zenkienė, Worcester, MA; A. Mikalainis, Franklin, NH; F. J. Rogers, Nutley, NJ; E. Donohue, Union, NJ; A. Bagdonas, Bronx, NY; G.

(nukelta į 8 psl.)

JUNO BEACH, FL

Grįžta į Kanadą

Maždaug prieš 20 metų iš Hamilton, Ont., Kanados, į Juno Beach atvyko Albina ir Alfonsas Pilypavičiai, jaukūs ir darbštūs žmonės. Čia jie turėjo motelį, vėliau įsigijo savo namus, žuvavo, patarnavo žmonėms, ir taip pragyveno gana ilgą laiką. Jie buvo Kanados piliečiai, kasmet vyko į Kanadą, pasisvečiavę grįžo vėl į Juno Beach. Abu buvo veiklūs, dalyvavo visuomeninėje veikloje, Alsonsą visi vadindavo Pilypu pagal pavardę. Jis talkino visiem renginiams, kur tik reikėjo kokios pagalbos. Albina reiškėsi Lietuvos dukterų veikloje.

Jie apsisprendė grįžti į Kanadą, kur geresnis socialinis aprūpinimas, globa ligos atveju. Čia pardavė savo namus, likvidavo kitą turtą ir pakėlė sparnus kelionei.

Išlydint Pilypavičius į Kanadą iš Juno Beach liepos 8 d. Marriott viešbutyje. Iš k. — gilumoje matosi Vytas Oniūnas, arčiau LB apylinkės valdybos nariai, rengę šias išleistuves, ir išvykstantieji: Birutė Čiurienė, Albina Pilypavičienė, Alfonsas Pilypavičius, Marius Sodonis, Dalia Augūnienė. Nuotr. J. Garlos.

LB apylinkės valdyba, įvertindama jų nuoširdžią veiklą ir darbą šiai apylinkei, liepos 8 Marriott viešbutyje surengė jiems išleistuves. Dalyvavo per 40 žmonių. Buvo vidurdienis, viešbučio ištaigios salės gerai atvėdintos, kambariai įrengti moderniai ir gražiai. Šiam atvejui viešbutis davė atskirą didesnį kambarį, kur lengvai visi sutilpo. Buvo švediško stiliaus valgių stalas. Kavos metu pasakyta atsisveikinimo kalbų ir abiem įteiktos prisiminimų dovanos. Alfonsas trumpa kalba padėkojo visiems už dovanas, už ilgų metų draugystę, pažadėjo prie pirmos progos vėl čia lankytis, ypač žiemos sezono metu, kada čia geriausios sąlygos atostogauti. Sugiedota ilgiausių metų, palinkėta laimingos kelionės.

Jie sakėsi, kad, nuvykę į Hamiltoną, jau nieko nebepirks, neįsigys kokio namo, tik išsinuomos nedidelį butelį. Ir to jiems užteks.

Abu buvo mieli ir draugiški žmonės, ir jų abiejų gaila, kad iš čia išvyko. Bet taip yra — žmogus keliauja, kur jam geriau.

LB apylinkės priešpiečiai

LB apylinkės valdybos dėka čia kiekvieną mėnesio antrą antradienį Piccadrilly kavinėje — restorane susirenka apylinkės lietuviai bendrai praleisti porą valandų, painformuoti, pasidalyti įvairių kelionių įspūdžiais.

Restoranas — kavinė yra didelis, skoningai ir švariai įrengtas, papuoštas paveikslais, apstatytas pritaikytais baldais. Įeidamas į restoraną, turi praeiti pro valgių bufetą. Ten ir pasirenki, ką valgysi, ten ir gauni kortelę, kiek reikės išeinant mokėti.

Lietuviams davė didoką salę, kur lengvai sutelpa apie 50 svečių. Visi įeidami nusiperka sau maistą, susėda prie stalų ir valgo. Vienas ar du tarnai dar papildo vandenį, kavą. Baigus valgyti, paprastai būna pokalbių programa.

Šį pavasarį iš tos kolonijos nemažai vyko į Lietuvą, kur išbuvo net po keturias savaites. Grįžo su įvairiais įspūdžiais. Pats apylinkės pirmininkas Algis Augūnas su žmona Dalia buvo išvykęs į Lietuvą, daug keliavo, daug matė.

Pradžioje savo įspūdžius papasakojo Algis Augūnas. Vilniaus aerodromas perkrautas. Daugybė keleivių, o tvarka menka, nes neturi patalpų, neturi ir žmonių, kurie sugebėtų aptarnauti svečius. Kasdien atvyksta apie 1000 turistų. Jam teko ilgiau sustoti Kaune, iš kur yra kilusi jo žmona Dalia Galaunytė, prof. P. Galaunės dukra. Ten dar tebestovi ir jų namai, dar yra daug pažįstamų. Kaune aplankė įvairias įstaigas, slaptą spaustuvę, kuri buvo įrengta po kalnu ir kuri išspausdino įvairiausių slaptų leidinių. Aplankė ir Klaipėdą, kur jam teko mokytis gimnazijoje. Papasakojo apie Lietuvos gyventojų nuotaikas, apie vis didėjančią netvarką, nesėkmingą parlamento veiklą, kur grupė žmonių specialiai nori sutrukdyti jų veiklą ir visokiais būdais sabotuoja.

Kitam tokiam pobūvyje pažadėta parodyti pagamintą vaizdajuostę apie Lietuvos miestus ir bendrai apie gyvenimą.

Dalia Augūnienė, čia vadovauja Lietuvos dukterim, pasakojo, kaip ji ten lankė neturtingas ir gausias šeimas, teiravosi, ko jom reikia, susipažino ir su kitu plačiu gyvenimu, su Lietuvos muziejų veikla.

Išvyksta į šiaurę

Dideli ir erdvūs pajūriai dabar neturi tiek daug žmonių, kiek čia jų yra žiemos metu. Čia maudytis galima visus metus. Vasaros metu Atlantas labai ramus, vanduo ypatingai šiltas ir viliojantis. Vidurdieniais net prie vandenų būna karštoka, bet rytais ir vakarais malonu pavaikščioti ir pasimaudyti.

Visi čia yra atvykę iš šiaurinių miestų miestelių. Ten turi savo gimines, draugus ir net kitus namus, meškeriojimo trobeles prie Kanados ežerų. Tad liepos, rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais stengiasi iškeliauti į šiaurę ir ten praleisti keletą savaičių. Ir dabar šios plačios kolonijos gyventojų daug išvykę į šiaurę. Likusieji čia lankosi vieni pas kitus, tai keliauja į kitus miestus, arba rengiasi tolimesnei kelionei į Lietuvą. Kiti jau yra grįžę iš tų kelionių su daugybe įspūdžių. (p.j.)

LEGAL NOTICE

NATIONAL CREDIT UNION ADMINISTRATION
ASSET LIQUIDATION MANAGEMENT CENTER

NOTICE OF LIQUIDATION

Notice is hereby given that pursuant to the provisions of Section 207 (a) (1) (A) of the Federal Credit Union Act, the Kasa-Lithuanian Federal Credit Union, Charter Number 23595, 86-21 114th Street, Richmond Hill, New York 11418, has been placed into involuntary liquidation by order of the National Credit Union Administration Board. All creditors having any claim or demand against said credit union are required to present their claims, together with proof, to the following address:

Liquidating Agent
National Credit Union Administration
Asset Liquidation Management Center
4807 Spicewood Springs Road - Suite 5100
Austin, Texas 78759
Telephone: (512) 482-4550

Under the provisions of the Federal Credit Union Act, all claims not filed by November 10, 1992, may be barred, and claims rejected or disallowed by the Liquidating Agent shall be likewise barred.

John M. Hollis
Liquidating Agent

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

IT'S EASY TO BANK BY MAIL.

WE'LL PAY THE POSTAGE BOTH WAYS!

The South Boston Savings Bank's famous postage paid both ways bank by mail plan is easy, convenient and sensible.

When the bank receives your savings or checking account transaction it's processed and mailed back to you the same day. Thousands of our customers have enjoyed this free service for years.

When you bank by mail, the South Boston Savings Bank is as close as the nearest mail box.

Open an account today by filling out the coupon below or visiting one of our conveniently located offices.

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

Mail check to South Boston Savings Bank, 460 West Broadway, South Boston, MA 02127 or call 268-2500.

NAME
ADDRESS
CITY STATE ZIP
AMOUNT ENCLOSED $
SOCIAL SECURITY NO.
DATE OF BIRTH
SIGNATURE

MAIN OFFICE 460 West Broadway South Boston 268-2500
WEYMOUTH OFFICE 544 Main St. 337-1050
NEPONSET CIRCLE 740 Gallivan Blvd. 825-9090
NEEDHAM OFFICE 355 Chestnut St. 449-0210
QUINCY OFFICE 690 Adams St. Lakin Square 479-9660
WEST ROXBURY 1833 Centre St. 323-8000

MEMBER FDIC and DIFM ALL DEPOSITS INSURED IN FULL

EMILIJĄ JUREVIČIŪTĘ PRISIMENANT

Audė, audė seserėlė
Juostą margo rašto,
Ir svajojo ir dūmojo
Apie savo kraštą...

Beveik kiekvieną savaitę ateidavo vokas į "Darbininko" redakciją. Adresas užrašytas dažniausiai žaliu rašalu. Braižas skubančio žmogaus, kiek išblaškytas, bet įskaitomas. Visi žinojome, kas tą voką siunčia, — tai Emilija Jurevičiūtė iš Linden, NJ. Iš ankstybos jaunystės ji buvo vadinama Muli, taip ir savo laiškuose draugams pasirašydavo, taip ir mes ją vadindavome.

Ji buvo labai uoli "Darbininko" laikraščio bendradarbė. Laikraščiuose radusi paminėtą Lietuvos vardą, tuojau iškirpdavo puslapį ir siųsdavo. O laikraščių skaitė bent keletą. Tai buvo vyskupijų laikraščiai ir kiti panašūs. Atsiųsdavo taip pat ir žinias iš Šv. Petro ir Povilo bažnyčios Elizabethe. Ji buvo tos parapijos narė, bažnyčią lankė kas sekmadienį, aktyviai dalyvavo tos parapijos gyvenime ir jos niekada neužmiršdavo.

Emilija Jūrevičiūtė New Yorke, kai ji buvo 20 metų.

Dabar jau neateina vokai, užrašyti žaliu rašalu, nes jau nebėra gerosios Muli Jurevičiūtės. Ji tikrai buvo gėrio ir artimo meilės skleidėja visur, kur tik galėjo prieiti, ir visur paliko tą patį gerą ir brangų vardą. Toji Muli mirė šiemet balandžio 6 d., Mount Sinai ligoninėje, 5-6 v. ryto.

Ji praeitų metų Padėkos dienos laikotarpyje pastebėjo ant šlaunies guziuką ir pati pasakė, ką tai reiškia, — pati atspėjo savo ligą ir nelaimę. Tai piktybinis greitai sklindąs vėžys. Sausio 19 d., per savo gimtadienį, ji buvo paguldytą į ligoninę. Liga vis plėtės ir plėtės, sunaikindama jauną ir stiprų kūną. Iš ligoninės nebeišėjo ir balandžio 6 d. mirė. Palaidota Putnamo seselių vienuolyno kapinėse, kur ilsisi ir jos tėvai, pirma mirusi motina Anastazija, neseniai miręs tėvas Leonardas. Taigi, iškeliavo pas savo tėvelius, palikusi brolį Zenoną Jurį, pusbrolius ir kitas gimines, ir daugelį bičiulių, kurie visi ją apgaili.

Gimusi Kaune

Ji buvo gimusi 1937 m. sausio 19 d. Kaune, Karmelitų bažnyčios rajone. Ją dar kūdikio amžiuje užklupo karas, o 1944 m., kai ji buvo tik septynerių metų, prasidėjo didžioji tremtis — pasitraukimas į Vokietiją.

Iš Vokietijos į Ameriką atvyko su tėvais 1950 m. Gyveno Elizabeth, NJ. Pradžioje studijavo Syracuse, NY, paskui persikėlė į Šv. Jono universitetą ir jį baigė 1958 m. rugsėjo 1 d., studijavo chemiją.

Ilgai dirbo Rockefellerio tyrimo laboratorijoje. Paskutinė vieta buvo McGrow Hill bendrovė Manhattane.

Visuomeninė veikla

Ji buvo judri, daug ką pastebinti ir tuoj reaguojanti asmenybė, turėjo daug jautrumo, artimo meilės ir todėl ji prieidavo visur, kur tik reikėjo.

Ji dar labai seniai, pati pirmoji susirišo su New York Times radijo stotim ir įprašė, kad vasario 16 d. pagrotų lietuvišką muziką, kad prisimintų Lietuvos nepriklausomybės dieną. Ji pati ir plokšteles parūpindavo. Tai buvo sėkminga pradininkė, pramynusi takelius kitiems. Po jos į stotį atėjo dr. Jonas Lenktaitis ir net keliolika metų organizavo radijo programas iki pat dabar. Praėjo daug metų, tik retas prisimena, kaip Muli rūpinosi, skambino, pranešinėjo, rašė padėkos laiškus stoties vadovybei.

Ji greitai reaguodavo ir į New York Times įvairius straipsnius, pagirdama žurnalistus, kad gina Lietuvą, prašydama ir ateityje jos neužmiršti.

Visą laiką buvo aktyvi ateitininkė, būdama studentė, dalyvavo jų stovyklose, lankė suvažiavimus.

Susirašinėjo su politiniais kaliniais

Dar sunkaus režimo laikais iš kažkur gavo Balio Gajausko adresą, kad jis Sibire. Ėmė ir parašė jam laišką, ir taip pradėjo korespondenciją su politiniais kaliniais. Ne tik rašė, bet ir siuntė siuntinius.

Jai rašytų Balio Gajausko laiškų pluoštas yra išlikęs. Ten aprašomas kalinių gyvenimas, jo trėmimai iš vieno lagerio į kitą. Viename laiške aprašo, kaip vienas kriminalistas jį norėjo užmušti. Vos vos išlikęs gyvas.

Paskui jau laiškai ateina iš Kauno, kai ten buvo grįžęs Gajauskas. Ir ten siunčia jam įvairią pagalbą.

Balys atvažiavo į Ameriką, ir Kultūros Židinyje jiedu susitko pirmą kartą. Ir ten ji turėjo dovaną Baliui. Ir kai Gajauskas grįžo į Lietuvą, jai palikęs prašymą siųsti rekorderius, Muli tuoj ėmė juos pirkti ir siųsti. Jie buvo reikalingi užrašyti kalinių tremtinių pergyvenimams. Jų pasiuntė bent keliolika.

Pagalba Jaunimo Teatrui

Atvyko į New Yorką Vilniaus Jaunimo Teatras ir čia vaidino du veikalus: "Dėdę Vanią" ir "Kvadratą". Gastroliavo dvi savaites. Teatrui reikėjo žmonių — vertėjų, ryšininkų, kad svečiai galėtų lengviau judėti New Yorke. Viena iš pirmųjų prisistatė Muli. Per visas teatro gastroles ji buvo su teatro aktoriais, padėjo jiem apsipirkti ir pati atnešdavo kiekvieną dieną visokiausių vaisių. Aktoriai rūpinosi susitaupyti iš tų gastrolių kiek galima daugiau, kad namo šio to parsivežtų. Spektaklių metu ji buvo už scenos ir patarnavo, buvo vertėja, scenos technikams perduodama lietuvių aktorių pageidavimus.

Ir apdovanojo išvykstančiuosius. Ir jie paskui jai rašė laiškus, dėkojo už tą didelį jautrumą ir meilę. Kai teatras sužinojo, kad jų Muli mirė, užprašė mišias Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje ir ten susirinko.

Audėjėlė

Ji turėjo ne tik meilę, bet ir aistrą audimui. Ir kiek yra išaudžiusi juostų, juostelių, kaklaraiščių, stulų. Į šį darbą žiūrėjo labai rimtai, vartė knygas, rinko pavyzdžius ir audė juostas. Kaklaraiščiais apdovanojo artimuosius draugus, dailininkus. Jos audimo darbai kaip dovanos pateko į Baltuosius Rūmus Washingtone, į Vatikano rūmus. Iš lietuviškų audinių buvo pasisiuvusi pilną kostiumą. Kaip audėja dalyvavo Lietuvių Tautodailės Instituto New Yorko skyriuje, dalyvavo ir rankdarbių parodose. Buvo surinkusi daug juostų piešinių.

Mėgo ir lietuvišką knygą. Sukaupė nemažą biblioteką, kurią su kitų jos audinių turtu paveldėjo brolis Zenonas. Pagerbdamas savo sesers atminimą, jis svajoja savo namuose įrengti jos biblioteką.

Geroji Muli — Emilija Jurevičiūtė praėjo pro mus, palikdama visiem meilę ir draugystę, didį rūpestį Lietuvos ateitimi. Šalia savo profesinio darbo sugebėjo likusį laiką labai naudingai sunaudoti, kad ir kiti galėtų labiau pasidžiaugti gyvenimu, Dievo dovanomis, būti geresni, šviesesni, labiau pamiltų Lietuvą ir jai tarnautų. **(p.j.)**

Neužmirškime lietuviškos knygos. Ji šaukte šaukiasi mūsų pagalbos.

MIRĖ SAULĖ T. BRAZDŽIONYTĖ

Rugpjūčio 5 d. Los Angeles, CA, mirė Saulė Teresė Brazdžionytė, poeto Bernardo ir Aldonos Brazdžionių dukra. Palaidota rugpjūčio 8 d., šeštadienį. Mirė greituoju vėžiu. Jau anksčiau jai buvo padaryta operacija. Dabar liga atsinaujino ir labai greitai ją pakirto. Bernardas ir Aldona Brazdžioniai buvo išvykę į Lietuvą. Turėjo grįžti tik rugsėjo viduryje, bet, gavę žinią, kad dukra sunkiai serga, nutraukė savo atostogas ir tuoj sugrįžo.

Velionė buvo ištekėjusi, paliko keturias dukras ir vieną sūnų. Keturi iš jų jau yra sukūrę savo šeimas. Saulė Brazdžionių šeimoje buvo pati jauniausia, buvo gimusi 1943 m. birželio 7 d. Šeimoje dar buvo du sūnūs — Algis ir Dainius. Dainius prieš keletą metų staiga mirė širdies ataka.

A. A.
RAŠYTOJUI ANTANUI VAIČIULAIČIUI,

buvusiam "Amerikos" redaktoriui, mirus, jo žmonai Joanai, dukroms ir visiems artimiesiems reiškia nuoširdžią užuojautą.

"Darbininko" redakcija,
administracija,
leidėjai

A. A.
SAULEI TERESEI BRAZDŽIONYTEI

mirus, jos tėveliams poetui Bernardui ir Aldonai Brazdžionims, velionės dukrom ir sūnui reiškiame nuoširdžią užuojautą.

"Darbininko" redakcija,
administracija,
leidėjai

A. A.
ANTANUI VAIČIULAIČIUI,

iškiliam lietuvių tautos rašytojui, mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą žmonai Joanai, dukrom ir visiem artimiesiem.

Lietuvių Rašytojų Draugijos
V a l d y b a

A. A.
SAULEI TERESEI BRAZDŽIONYTEI

mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą jos tėveliams poetui Bernardui ir Aldonai Brazdžioniams, velionės dukrom ir sūnui bei kitiems artimiesiems.

Lietuvių Rašytojų Draugijos
V a l d y b a

Bostono etnografinis ansamblis koncertuoja Vilniuje. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

IŠVYKA Į LIETUVIŲ DIENĄ PUTNAM, CT

Kiekvienais metais Putname įsikūrusios Marijos Nekalto Prasidėjimo seserys liepos mėnesio pabaigoje surengia Lietuvių dieną, į kurią suvažiuoja masės žmonių privačiom mašinom ir autobusais. Šiemet autobusai atvyko iš Amsterdamo, New Jersey, Hartfordo, New Britain, trys autobusai iš Vermonto su stovyklautojais ir autobusas iš New Yorko.

New Yorke kasmet autobusu rūpinasi Marytė R. Antanaitis-Shalins, laidojimo namų direktorė, žinoma įvairių gerų darbų rėmėja. Autobusas nuo Shalins laidojimo namų Woodhavene pajudėjo liepos 26 d. rytą, nuveždamas 49 žmones. Seselė Eugenija iš Putnamo jau prieš kelias savaites vis skambindavo ir teiraudavosi, ar organizuojamas autobusas į pikniką. Pradžioje keleivių reikėjo net "medžioti", bet, piknikui artėjant, autobusas ne tik prisipildė, bet susidarė ir sąrašas laukiančiųjų, jei kas atsisakytų.

Išvykstame anksti rytą

Liepos 26 d. jau nuo 6 v.r. žmonės rinkosi prie Shalins laidojimo namų. Autobusas turėjo išvažiuoti 7-tą valandą, bet pirma turėjo paimti laukiančius keleivius Kultūros Židinyje, tai išvažiavo kiek vėliau.

Kelionės pradžioje Tėv. Steponas, OFM, sukalbėjo maldą, ir visi bendrai pasimeldėme, kad kelionė būtų laiminga. Toliau keleiviai buvo supažindinti su pagrindiniu tos dienos celebrantu kun. Virginijum Veilentu, kuris specialiai atskrido iš Lietuvos per Lenkiją. Taip pat mūsų keleivių tarpe važiavo kun. Vytautas Vaičiūnas, dėstąs Kauno kunigų seminarijoje retoriką, o šiuo tarpu, atskridęs iš Lietuvos, pavaduoja Apreiškimo parapijos kleboną kun. Vytautą Palubinską, išvykusį rekolekcijoms į Lietuvą.

Kun. V. Vaičiūnas pasirodė turįs nepaprastai gerą balsą ir žino labai daug dainų, tai "koncertas" užsibaigė tik Putname. Prie jo dainų ypač prisidėjo Marytė Shalins, kuri taip pat turi gerą balsą ir mėgsta dainuoti. Keleivių tarpe taip pat buvo balsingas ir geras dainininkas Gediminas Žilinskas. Dainų tarpe buvo pravesta loterija. Visas pelnas lygiomis buvo padovanotas abiem svečiam — kun. V. Veilentui ir kun. V. Vaičiūnui. Marytė Shalins dar abu svečius apdovanojo ir savo asmenine auka.

Pamaldos sodyboje

Kelionė buvo tokia linksma, kad trys valandos visai neprailgo. Įvažiavus į seselių sodybą, mus pasitiko seselė Eugenija. Visi trys keleiviai kunigai nuėjo rengtis mišioms, o kiti keleiviai šnekučiavosi, sutikę pažįstamus, susėdę laukė mišių.

Kaip minėta, pagrindinis celebrantas buvo kun. Virginijus Veilentas. Su juo dar celebravo kun. V. Vaičiūnas, Tėvas Steponas, OFM, kun. S. Anužis iš Žemaitijos — Skuodo parapijos klebonas, prel. V. Balčiūnas, kun. V. Cukuras, kun. Jankau-

(nukelta į 8 psl.)

Kazimierietė sesuo Ramutė iš Kauno sielovados suvažiavime Chicagoje liepos 4 d. apibūdina vienuolijos darbą ir galimybes pastoracijoje.

DARBININKAS

NEW YORKE

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. ..... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. ..... (718) 235-8386

Olimpinės žaidynės iš Barcelonos buvo transliuojamos iš 4 televizijos kanalo NBC per dvi savaites kiekvieną vakarą. Lietuviai atsidėję sekė transliacijas. Vienas kitas turėjo ir specialias kabelines televizijos laidas, kur buvo rodoma ištisai olimpiados programa, Lietuvos krepšinio komandos žaidimai. Su dideliu susijaudinimu buvo sekamos paskutinės rungtynės tarp Lietuvos komandos ir tarp buvusios Sovietų Sąjungos komandos. Rungtynes laimėjo Lietuvos komanda ir tuo pačiu gavo bronzos medalį. Tai buvo daug džiaugsmo Amerikos lietuviams, kad Lietuva pasidarė pasaulinė krepšinio garsenybė. Transliacijos baigtos rugpjūčio 9 d. su olimpiados uždarymu.

Kęstutis ir Astra Bileriai buvo išvykę į Dainavą, Michigan, nuo liepos 25 iki rugpjūčio 2 d., kur vyko Lithuanian Heritage Camp 92. Šioje stovykloje dalyvavo 81 vaikas nuo 6 iki 16 metų. Jie čia suvažiuoja praturtinti savo lituanistines žinias. Čia mokoma lietuvių kalba, dainos, tautiniai šokiai, papročiai. Kiekvienos dienos programos buvo įvairios, gerai pritaikytos visiems. Ši speciali stovykla Jadvygos Damušienės iniciatyva buvo pradėta prieš daugel metų. Šiais metais stovyklos direktorės pareigom buvo pakviesta Astra Bilerienė.

Aleksandras ir Irena Vakseliai buvo išvykę dviejų savaičių atostogų į Kennebunkporto pranciškonų vasarvietę. Grįžo rugpjūčio 8 d.

Kun. Vytautas Palubinskas, Apreiškimo parapijos klebonas, buvo išvykęs į Lietuvą, taip pat aplankė ir kitus Europos kraštus, į parapiją grįžta rugpjūčio 17 d.

Kun. Vytautas Vaičiūnas, Kauno kunigų seminarijos profesorius, Apreiškimo parapijoje pavadavęs išvykusį kleboną, į Kauną išvyksta rugpjūčio 13 d.

Jurgis Bagdonas rugpjūčio 2 d. mirė Ormand Beach, FL, sulaukęs 82 metų amžiaus. Anksčiau jis ilgą laiką gyveno Elizabeth, NJ.

Alfonsas Koncė, Lietuvos kariuomenės savanoris kūrėjas, išbuvęs ligoninėje keturias savaites, rugpjūčio 8 d. grįžo namo.

Donna (Liogytė) ir John Mezzetta, gyveną Port Washington, Long Island, NY, džiaugiasi sulaukę trečio kūdikio. Birželio mėnesį gimusi Jillian Rose mielai sutikta broliuko Philip John, trejų su puse metų, ir sesutės Jacqueline Elizabeth, pustrečių metų. Donna yra duktė Alviros (Povilanskutės) ir Stasio Liogių. Stasys, miręs 1988 m. spalio mėn., kol buvo sveikas, uoliai rėmė Kultūros Židinį ir talkino bingo žaidimuose.

Pertvarkomi telefono kodo numeriai. Nuo liepos 1 d. Bronx rajonas prijungtas prie Brooklyno, Queens, Staten Island kodo 718. Iki šiol Bronx buvo prijungtas prie Manhattano kodo 212. Iki kitų metų gegužės 15 d. skambinant į Bronxą, bus galima naudoti abu kodus — 212 ir 718. Dar bus sudarytas naujas telefono rajonas, kurio kodas bus 917. Jis bus sudarytas iš Manhattano ir Brooklyno dalių.

Lietuvių Rašytojų Draugija, tvarkydama bei likviduodama rašytojo Stepo Zobarsko biblioteką, į Maironio literatūros muziejų Kaune pasiuntė 4 dėžes jo rankraščių, jo išleistų knygų, susirašinėjimo su rašytojais knygų leidimo reikalais ir kitos įdomesnės medžiagos. Siuntą išvežė Lietuvių Religinės Šalpos organizuotas konteineris. Šių metų sąvartoje buvo tvarkoma ir bendra velionio Stepo Zobarsko biblioteka. Į Vilniaus universitetą šių metų pradžioje pasiųsta 54 dėžės su įvairiomis knygomis, lituanistiniais leidiniais ir kitomis knygomis, kurios atrodė, kad gali būti naudingos Lietuvai. Lietuvoje išleistos knygos buvo atiduotos Alkos muziejaus bibliotekai Putname.

Ateitininkų sendraugių studijų ir poilsio savaitė vyksta pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte nuo rugpjūčio 8 iki 15 d. Iš New Yorko yra išvažiavę keletas sendraugių. Išvyko ir Petras Ąžuolas, vyskupo sekretorius, su žmona Pranute.

Regina Viliamienė-Vilkutaitienė, Cleveland, OH, užmokėjo prenumeratą, atsiųsdama 60 dol. čekį. Dosniai spaudos palaikytojai nuoširdžiai dėkojame.

PIANISTO KONCERTAS KENNEBUNKPORTE

Lietuvių dienos Kennebunkporte programoje buvo ir koncertas. Šiemet toji diena buvo liepos 12 d. Koncerto programą atliko žymus pianistas ir lietuvių draugas William Smiddy, iš New Yorko. Jis atliko Mozarto, Schuberto, Chopino, Griego, Saint Saëns-Liszto kūrinius.

Iš Lietuvos atvykusi solistė Dana Grauslytė, Tėv. Bernardino Grauslio, OFM, brolio dukra, taip pat prisijungė prie koncerto pirmos dalies ir atliko du kūrinius.

LIETUVIŲ DIENA KENNEBUNKPORTE

Lietuvių diena — gegužinė surengta liepos 12 d. pranciškonų vienuolyno sodyboje. Keletą metų tų gegužinių nerengta, bet dabar naujas vienuolyno viršininkas Robertas Barber atgaivino senas tradicijas.

Mišios vienuolyno koplyčioje buvo 12 val. Jas aukojo vysk. Paulius Baltakis, OFM. Giedojo Šv. Kazimiero parapijos choras, iš Brocktono, MA. Po pamaldų buvo pietūs.

Kaip kasmet, taip ir šiemet, tautinių šokių programą atliko Bostono tautinių šokių grupė. Aikštėje buvo jodinėjimas arkliukais, žaidimai, buvo ir juokdariai — klounai.

Ir skelbimuose, kurie buvo spausdinami laikraščiuose, buvo minima, kad tai bus lietuvių ir amerikiečių kultūrų jungtis.

William Smiddy koncertas buvo 7 v.v. vasarvietės salėje. Šalia jo ir solistės dar pasirodė ir vietinis gitaristas, amerikiečių šokėjų grupė, afrikietiški būgnai, džiazo kvartetas.

Gegužinė buvo puiki ir sėkminga.

Kennebunkporte, ME, pranciškonų sodybos salėje liepos 26 d. po koncerto. Iš k.: solistas Antanas Keblys, solistė Janė Brasauskienė, smuikininkė Susan Kavaliauskaitė, komentatorė Elena Vasyliūnienė, pianistė Frances Kavaliauskaitė.

KONCERTAS KENNEBUNKPORT VASARVIETĖJE

Mūsų veikla emigracijoje buvo paremta Lietuvos meile. Vardan tos Lietuvos mes rašėme knygas, steigėme mokyklas, ruošėme koncertus. Mes nesivijome Metropolitan ar Lyric operų, mes nelyginome savo atlikėjų su kitataučiais, mes ruošėme renginius iš tų jėgų, kurias turėjome. Kai atėjo antroji nepriklausomybė, lietuviai tėvynėje atviromis rankomis priėmė mūsų chorus, solistus ir juos gražiai aprašė. Ir solistas Antanas Keblys pereitais metais buvo Lietuvoje ir su Montrealio choru ir kitais solistais atliko Stankaus kantatą.

Solistas Antanas Keblys yra Kennebunkporto vasarvietės renginių veteranas, dainuojantis šioje vietoje daug metų. Jis yra paslaugus, malonaus būdo ir mylintis dainą, ypač liaudies dainą. Jį galima vadinti liaudies dainininku, nors jis atlieka kartais ir kitataučių kompozitorių kūrinius.

Liepos 26 d. koncerte jis atliko aštuonias liaudies dainas, keturias kitataučių kompozitorių dainas ir dvi arijas iš operų. Penkias dainas jis dainavo su smuiko palyda. Smuiku grojo Susan Kavaliauskaitė ir fortepijonu palydėjo Frances Kavaliauskaitė. Liaudies dainų dikciją ir ritmą Keblys puikiai išgauna, tų dainų charakteris yra aiškus ir tikslus.

Solistas padainavo šias liaudies dainas: Gieda gaideliai, ryliuoja — harm. Tallat-Kelpša, Po aukštus kalnus vaikščiojau — harm. Tallat-Kelpša, Kai aš ėjau ulytėlėm — harm. P. Oleka, Oi grieže, griežlele mano — harm. A. Bražinskas, Miegužėlio noriu — harm. Br. Budriūno, Ant tėvelio didžio dvaro — harm. V. Jančys, Plaukia antelė — harm. Vl. Jakubėnas, Iš rytų šalelės — harm. P. Oleka.

Po pertraukos išklausėme Richard Strauss Allenseelen, L. van Beethoven Ich liebe dich ir Mailied, J. Brahmso Wiegenlied. Paskutinioje dainoje solistas ypač parodė sugebėjimą švelniai valdyti balsą. Ši lopšinė patraukė klausytojų dėmesį, akompaniatorės Frances Kavaliauskaitės tobula pianissimo palyda.

Janė Brasauskienė atliko liaudies dainą Plaukia laivelis, B. Dvariono Žvaigždutę, iš Mozarto operos Figaro vestuvės Porgi Amor ir A. Dvorak Song of the Moon. Solistė parodė didelę pažangą dainavime. Jos interpretacija daug aiškesnė.

Susan Kavaliauskaitė atliko savo dalį kantriai ir rūpestingai.

Frances Kavaliauskaitė yra puiki akompaniatorė ir pianistė. Ją dar išgirsime kitame koncerte.

Elena Vasyliūnienė

Jono Kiznio parašytoji recenzija "Pranašo Jono spektaklį pamačius", "Darbininko" liepos 24 d. laidoje, Nr. 28, atspausdinta Juozo Kiznio vardu. Atsiprašome autorių dėl šios nemalonios korektūros klaidos.

KASA, lietuvių kredito federalinė unija, jau rugpjūčio 1 d. buvo uždaryta, nebeatlieka bankinių operacijų. Dabar KASA dirba prie uždarų durų ir tvarko likvidacinius reikalus. Visiems indėlininkams išsiuntinėjo laiškus apie KASOS padėtį.

IŠVYKA Į LIETUVIŲ DIENĄ PUTNAM, CT

(atkelta iš 7 psl.)

skas, — iš viso aštuoni kunigai. Gaila, aštunto kunigo pavardės neteko sužinoti.

Pamokslą pasakė kun. V. Veilentas. Kalbėjo neilgai, nes taip buvo seselių įspėtas. Paprastai tokiomis dienomis būdavo gana karštoka, tai žmonės vargdavo lauke. Šiemet buvo nekaršta ir nesaulėta.

Pamokslas atitiko dienos Evangeliją ir skaitinius — kalbėjo apie maldą.

Valandos sodyboje

Po mišių minia pasipylė po visą sodybą. Vieni ėjo pietauti, kiti apžiūrėjo paveikslų parodą, buvo kelios loterijos, o kiti važiavo į netoli esančius Matulaičio namus lankyti savo giminaičių, pažįstamų.

Pirmą kartą atvykusiems į šią vietą čia yra daug lankytinų vietų: kun. St. Ylos pastatyta Mindaugo pilis, Alkos muziejus, gražios kapinaitės ir visa graži sodyba.

Stovyklautojų programa

Laikas labai greitai bėgo ir bematant atėjo 3-čia valanda. Visi skubėjo į pavėsingą pievą, kur kasmet vyksta Neringos stovyklautojų įdomi programa. Žiūrovai dar nustebo, kad stovyklautojų tokia daugybė — per šimtinę. Tai berniukai ir mergaitės nuo 5 iki 16 metų amžiaus, pasipuošę tautiniais drabužiais. Jie atliko labai spalvingą programą. Jie stovyklavo Neringoje dvi arba keturias savaites ir ten paruošė šią programą.

Autobusai suka į namus

Po programos autobusai pradėjo važiuoti namo. Išvyko ir New Yorko autobusas. Grįžtant pradėjo lyti. Visi buvome laimingi, kad lašeliai nepradėjo kristi anksčiau. Grįžtančius Marytė Shalins pavaišino sumuštiniais ir pyragaičiais.

Mums atrodo, kad žmonių buvo masės, bet pasirodė, kad seselės tikėjosi daugiau svečių. Šiemet žmonių buvo mažiau nei pernai. Šiaip reikia laikyti pikniką labai pasisekusiu, ir seselės buvo labai dėkingos visiems atsilankiusiems, ypač autobusų organizatoriams.

Mūsų autobuse važiavo ir Mrs. Mary Kober su vyru Antanu. Ji yra Lietuvos Vyčių organizacijos žurnalo "Vytis" redaktorė. Taip pat keleivių tarpe buvo Bill Kumeta, Vyčių 41 kuopos Brooklyne pirmininkas.

Ona Barauskienė

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

(atkelta iš 6 psl.)

Vidmantas, Rochester, NY; Ieva Jankus, Woodhaven, NY; V. Morkunas, Woodhaven, NY; Vitalija Slizys, Woodhaven, NY; V. Kiaunė, Easton, PA; A. Kazlauskas, Philadelphia, PA.

Po 1 dol.: V. Bizinkauskas, So. Boston, MA.

Kiekviena auka yra didelė pagalba *Darbininkui*. Laikraščio ateitis priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų įmanoma išsilaikyti. Už kiekvieną auką nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko Administracija

LIETUVIS – AMERIKOS KARO LAIVYNO KARININKAS

Antanas Vytautas Šidlauskas

Antanas Vytautas Šidlauskas, Romualdos Šidlauskienės sūnus, iš Richmond Hill, NY, gegužės 9 d. baigė SUNY Maritime kolegiją bakalauro laipsniu okeanografijos ir meteorologijos srityje. Vytas buvo laivyno ROTC karūnų kuopos vadu iki mokslo baigimo.

Tuoj po baigimo iškilmių, Vytautą, drauge su kitais karūnais, admirolas prisaikdino laivyno karininku. Jis buvo parinktas į laivyno lakūnų mokyklą, Pensacola, FL, ir yra vienas iš dviejų šios abiturientų laidos, patekęs į laivyno pilotų kursą.

Nors Vytas pasirinko karo laivyną, jis turi teisę tarnauti komerciniame laivyne. Baigdami šią mokyklą, visi turi išlaikyti trijų dienų pakrantės apsaugos egzaminus ir gauti leidimą tarnauti karininkais komerciniame laivyne.

Vytautas ketina toliau siekti mokslo. Laivynas sudaro geras sąlygas tęsti mokslą tiems, kurie nori ir gali. Jis tikisi šiom galimybėm pasinaudoti progai pasitaikius.

Draugai ir pažįstami, kartu su motina, sveikina jaunąjį jūrų karininką, linkėdami jam sėkmės ir Dievo palaimos jo pasirinktoje profesijoje. Vytas gailisi, kad šios dienos nebesulaukė jo seneliai — Sofija ir Kazys Buragai.

Moteris, galinti atlikti namų ruošos darbus ir globoti reikalingus globos, senus ar mažus, ieško darbo. Skambinti 212 563-2450 arba 718 827-7133.

Du fotelius galima gauti nemokamai, tik reikia juos iš namų atsiimti. Skambinti vakarais 718 849-8831. (sk.)

Jauna medikė iš Lietuvos gali padėti slaugyti ligonius, atlikti namų ruošos darbus. Skambinti 201 767-1541 arba 201 767-0230.

59 CENTAI UŽ SVARĄ virš šimto svarų, tai TRANSPAK firmos nauja kaina. 68 centai — žemiau šimto svarų. Minimumas 20 dol. Jūsų siuntiniai yra registruojami mūsų kompiuteriuose ir sekami iki pristatymo jūsų giminėms Lietuvoje. **TRANSPAK,** 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. 312 436-7772.

Live in aid wanted for elderly, infirm woman, kind and physically strong. Some English necessary. Phone 212 757-3001, ask for Jenny. (sk.)

Reikalinga pagalba prižiūrėti vyresnio amžiaus moterį. Pageidaujamas anglų kalbos mokėjimas. Skambinti telef. 212 757-3001. Paprašyti Jenny. (sk.)

"Lietuvos Aidas", pagrindinis 16 psl. Lietuvos dienraštis, duoda vyriausybės žinias ir objektyvų atkuriančios Lietuvos vaizdą. Jo žinios išeivijai yra labai naudingos. Prenumerata metams oro paštu $85. Čekius rašyti "Lietuvos Aido" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. (sk.).

Parduodami 2 butai Vilniuje. Vienas — 2 kambarių Naujininkuose. Kitas — 2 kambarių Viršuliškėse. Dėl informacijų skambinti vakarais (718) 236-7143. (sk.)

KARGO Į LIETUVĄ BE MUITO! Siunčiame SAS oro linija į Rygą. Siuntinius atsiimti Rygos muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina $1.75 už svarą. Galima siųsti naujus ir dėvėtus drabužius, batus, medžiagas, maistą bei nereceptinius vaistus. Kreiptis į G. T. INTERNATIONAL, 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430-7334.

Reikalinga šeimininkė prižiūrėti 12 ir 16 metų mergaites, tvarkyti namą ir šeimininkauti. Turi vairuoti mašiną. Reikės gyventi Greenwich, CT. Kreiptis telef. (dieną) 203-321-2154, vakarais 203-531-8044. (sk.)

55 SVARAI — cukrus, sūris, dešros, mėsa, šprotai, aliejus, kava ir kt., $90. **22 SVARAI** mažesnis paketas, $55. **22 SVARAI** mėsos produktai, aliejus $90. Prie visų maisto siuntinių galite užsakyti aspirino ir vitaminų. **TRANSPAK,** 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 312 436-7772.